

Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

PEDAGOŠKI PROGRAM OSNOVNE ŠKOLE I ČUVARNICE MIHOVILA NAKOVIĆA

Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda

Osnovna škola i vrtić Mihovila Nakovića

9495 Kópháza, Fő u.23.

OM: 030674

T/F: 99/531-101

e-mail: nakovich@nakovich.hu

www.nakovich.hu

Érvényes: 2021.09.01-től 2029. 08.31-ig

Tartalomjegyzék:

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	1
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	4
ELŐSZÓ	5
BEVEZETÉS	6
NEVELÉSI PROGRAM	10
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
3. Az iskola egészségfejlesztési programja	16
4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	17
5. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok –a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	19
1. Az iskola közösségeinek együttműködése.....	19
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	22
7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	25
8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	34
9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	36
10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai	37
11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai.....	39
12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv ...	40
HELYI TANTERV	42
1. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozások és óraszámok	42
2. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	51
3. Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és más taneszközök kiválasztásának elvei	52
4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	53
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	58
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	58
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, számonkérésének rendje.....	60
8. A tanulók jutalmazásának, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	63
9. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	67
10. A tanulók fizikai állapotának mérése	67
11. Az egészségnevelési és környezeti nevelés elvei	72
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	74
13. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	75
14. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.	76
15. A horvát nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	77

1. 1. Adatlap:	80
1.2. Az óvoda, a falu bemutatása:	80
1.3. Az óvodai élet megszervezésének elvei:	81
2. Célunk:	83
3. Gyermekkép, óvodakép:	83
4. A nevelés feladatai:	84
4. 1. Egészséges életmód alakítása, gondozás:	85
4.2. Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció segítése:	89
4.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:	91
5. Az óvodai élet tevékenységformái:	93
5.1. Játék:	93
5.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás:	95
5.3. Mozgás:	96
5.4. A külső világ tevékeny megismerésére nevelés:	98
5.5. Esztétikai nevelés:	101
5.6. Munka jellegű tevékenységek:	107
5.7. Ünnepeink, rendezvényeink:	108
5.8. A horvát nyelvű nevelés helyi gyakorlata óvodánkban:	108
5.9. Az iskolai alkalmasság jellemzői az óvodáskor végén:	112
5.10. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása:	112
5.11. Gyermekvédelem óvodánkban:	113
5. 12. A programra épülő óvodai nevelési dokumentumaink:	115
6. Kapcsolatrendszerünk:	116
7. Szervezési és működési rend:	118
8.A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	118
8. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok ...	120

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

PEDAGOŠKI PROGRAM OSNOVNE ŠKOLE

ELŐSZÓ

«Živila! O naša zemlja,
Domovina slatka,
Kade nas je hranil otac
I gojila majka!
Zaostavit tebe nikad
Va žitku ne čemo,
Bogu, rodu domovini
Vjerni ostat čemo!”
(Mihovil Naković: Domovina)

„Virágozzál! Ó drága földünk,
Édes szülőházánk,
Ahol apánk táplált minket,
És nevelt az anyánk!
Amíg élünk téged
Soha el nem hagyunk,
Istenhez, néphez, hazához,
Hűek így maradunk!”
(ford. Sárközi Ágnes)

Iskolánk, a Nakovich Mihály Általános Iskola 2019-ben ünnepelte fennállásának 140 éves évfordulóját. E helyen 1879 óta folyik a kópházi gyerekek nevelése, oktatása. Ezek a több évszázados eredmények arra köteleznek bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk lakóhelyünk, a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, szeretett horvát nyelvünk megőrzésére.

Intézményünk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő fiatal nemzedéknek, átörökíteni az évszázados nyelvi és kulturális hagyományokat. Erre legigazabb példa névadónknak, Nakovich Mihály kántortanítónak a munkássága, amely a tanításon kívül az egyházi szolgálaton, a népművelői tevékenységen át tankönyvírói munkásságáig ível.

Iskolánk nevelőtestülete arra törekszik - amelyben partnerek a szülők és a fenntartó is-, hogy diákjaink kikerülve iskolánkból, megfelelő alappal induljanak ahhoz, hogy sikeresen fejezhessék be további tanulmányaikat. Fontos érzelmi kötődés, hogy szívükben vigyék magukkal a falu szeretetét, és ne felejtsek el nyelvét, hagyományait.

Gyermekeinket arra kell nevelnünk, hogy felnőtt korukra öntudatos, szabad emberekké váljanak, olyanokká, akik meg tudják és meg merik formálni saját véleményüket, és ennek tudatában képesek lesznek ellenállni a társadalom negatív hatásainak.

Ezeket a gondolatokat Rudolf Steiner, a pedagógia nagy reformere így fogalmazta meg :

„Nem az a feladatunk, hogy a felnövekvő generációnak meggyőződéseket közvetítsünk. Hozzá kell segítenünk, hogy a saját ítélőerejét, a saját felfogóképességét használja. Tanuljon meg a saját szemével nézni a világban ...A mi vélekedéseink és meggyőződéseink csak a mi számunkra érvényesek. Az ifjúság elé tárjuk őket, hogy azt mondjuk: így látjuk mi a világot. Nézzétek most már meg ti is, milyennek mutatja magát nektek. Képességeket ébresszünk fel, ne meggyőződéseket közvetítsünk.”

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom figyelmükbe a Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját

Sárközi Ágnes
igazgató

BEVEZETÉS

Nemzetiségi nyelvoktatásunkról

Kópháza horvát falu. Első írásos emléke a horvát lakosságról 1633-ból való. Ma lakóinak kb. fele vallja magát horvátnak. A legtöbb gyerek kétnyelvű (horvát- magyar) családból érkezik iskolánkba. Sokan értik, de kevesen beszélik a nyelvet. Ennek oka lehet, hogy a megfizethető telekár, a városközelség, a kiváló infrastrukturális ellátottság, a jó közlekedési feltételek miatt sok magyar család telepedik le a faluban, egyre több a vegyesházasság.

Az iskolások **heti 5 órában foglalkoznak a horvát nyelvvel. A kétnyelvű oktatás 2007-ben** (addig nyelvoktató oktatás folyt) történő bevezetésével kiszélesednek a nyelvvel való kapcsolattartás lehetőségei. A tanulók nemcsak a horvátórákon, hanem szaktárgyi órákon is találkoznak az alapvető horvát kifejezésekkel, panelmondatokkal. Emellett megismerkedhetnek az adott tantárgy szókincsével is. Mindenképpen jó, hogy a folyamatos nyelvhasználat során a gyerekekben automatikusan rögzülnek a horvát nyelv legfontosabb kifejezései.

Ezen kívül **heti 1 órában horvát népismeret** tantárgy keretén belül ismerkednek a tanulók a horvátok kultúrájával, történelmével, jeles alakjaival, irodalmával, szokásaival, a hagyományokkal.

Tanulóinkkal részt veszünk a különböző regionális versenyeken, és fontosak számunkra a nemzetiségi kapcsolatok is.

2001-től a 4-5-6. osztályban heti 1 alkalommal -tanórai keretben, osztályonként- **tamburaoktatás** folyik- így valamennyi kópházi gyerek megismerkedik ezzel a hangszerral, és felbecsülhetetlen értékű zenei alapokat szerez meg.

2010-ben indítottuk **tamburaszakkörünket**- a gyerekek sok iskolai és községi programon szerepelnek.

A 7-8. osztályosok részére 2001-től **horvát nyelvvizsga-felkészítőt** szervezünk. Minden évben több 8.o. tanuló nyelvvizsgázik alapfokon, de egyre több a középfokon sikeresen vizsgázó diák is.

2007-ben alakult **nemzetiségi tánccsoportunk**, amelynek bemutatói, táncai az ünnepek fénypontjai.

2012-től –felmenő rendszerben-a testnevelés órák keretén belül heti 1 órában szervezeten elindult a **horvát néptánc** oktatása. Így már valamennyi évfolyamon osztályszinten néptáncoktatás folyik, mely 2019-től korszerű, tükrös táncterünkben zajlik.

Horvát nemzetiségi programjaink

Versenyek:

1996 óta minden évben iskolánk ad otthont a **Nakovich Mihályról** elnevezett **horvát szépkiejtési és szavalóversenynek**, melyen 9 község 60-70 tanulója vesz részt. Ez most bázisintézményi programunk is lett, melyet „jó gyakorlatként” mutatunk be a többi iskolának. Ezek az alkalmak arra is jók, hogy kicseréljük tapasztalatainkat, megbeszéljük problémáinkat a többi gradistyei kollégával, új megoldásokat, ötleteket halljunk.

Természetesen részt veszünk a többi iskola által szervezett rendezvényeken, különösen a **regionális horvát nyelvi versenyen**, mely évtizedek óta más-más gradistyei horvát iskola szervez meg, valamint az Országos Horvát Önkormányzat által szervezett **CROATIADA**-versenyeken is.

Évek óta indítunk tanulókat a **GRAJAM felsőcsatári horvát nyelvű énekversenyre**. Eddig még soha nem tértünk haza érem nélkül.

Újító kezdeményezésként indítottuk el 2015 tavaszán a „**Gradiscei olimpia**” elnevezésű sportversenyt, melyre különböző sportágakban nevezhettek az iskolák.

A versenyt évente 1-2 alkalommal rendezzük meg, mindig más- más sportban mérhetik össze a gyerekek a tudásukat. Persze, közben ismerkednek, barátságokat kötnek, szól a horvát zene....

Táborok, kirándulások

Idén már 24. alkalommal szerveztük tanév végi **horvát nyelvi olvasó-és tamburatáborunkat**, mellyel lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a horvátság tanórai kötöttségek nélküli megélésére. Néhány éve táborunk tematikus jellegű lett, azaz az ének-kézműves-rajz-nyelvi-sport-tánc – dramatikus foglalkozások e köré épülnek. Volt már téma Horvátország, az erdők, a tenger, a család, művészetek, sport vagy éppen Kópháza nevezetességei, természeti szépségei.

2006-tól kaptunk lehetőséget arra, hogy a horvátországi **Pag-szigeti nyaralóban horvát nyelvi táborban** vehessenek részt gyermekeink. Évente kb.15-20 tanuló gyerek jelentkezik a táborba.

Ezen kívül felépítettük azokat a horvát kirándulásokat, találkozásokat, amelyek rendszeresen és ciklikusan megjelennek az intézmény életében azzal a céllal, hogy tanulóink kötődését a horvát értékekhez erősítsük és megélhessék horvát identitásukat határon innen és túl.

Tematikus horvát kirándulások ciklikussága:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Busójárás-Mohács (2014-től)		x			x		x
Plitvicei –tavak (2015-től)			x			x	
Bosznia-Hercegovina (2015-től)			x			x	
Djurdjevac 2017-től					x (jöttek)		x
Busevec (2013-tól) 4. osztály-egyhetes tanulmányútja	x	x	x	x	x	x	x
Dramalj (2014-től) 5. osztály ERDEI ISKOLÁJA a horvát tengerparton		x	x	x	x	x	x
Pag (2006-tól) OHÖ nyelvi tábora-8 nap	x	x	x	x	x	x	x

Néhány éve rendszeresen megnézhetjük a **Pécsi Horvát Színház** művészeinek előadásait a kópházi kultúrotthonban, mely nemcsak a felnőttek, de a 7-8.osztályosok körében is osztatlan sikert arat.

Minden évben aktívan részt vesz iskolánk a „**Pjesnicki susreti**”-Horvát költők találkozója Kópházán elnevezés programban. Ennek keretében horvát gyerekirodalommal foglalkozó költő tart előadást, beszélgetést a gyerekeknek, este megnézzük a kópházi **horvát szindarabot**, szombaton verseket fordítunk, vasárnap pedig **folklórprogram** keretében

mutatkoznak be az iskola és a falu folklórcsoportjai. Idén 3 táncos koreográfiával is szerepeltünk.

2014-től az OHÖ pályázati támogatásból országos továbbképzést szervez horváttanároknak a **Pag-szigeti továbbképzési centrumban**. Iskolánkat mindig több pedagógus képviseli.

Kétévente van lehetőségünk az AZOO által szervezett **egyhetes horvátországi továbbképzésre**, mely lehetőséget ad a horvát nyelv gyakorlására anyanyelvi környezetben, valamint tapasztalteserére nemcsak magyarországi, hanem más országból érkező horvát nyelvet oktató tanárok között is.

PROJEKTJEINK

2001-ben fejeződött be első nemzetközi projektünk, melynek címe. **Kétnyelvűség- A kisebbségek esélyei Európában**. Partnerünk 2 osztrák és egy németországi horvát iskola volt, akikkel a kapcsolatot azóta is tartjuk.

2003/2004-es tanévben az iskola a **Comenius** projekt keretében pályázaton **horvát szakasszisztens** 8 hónapos segítségét nyerte el. Ezzel lehetőséget kaptak tanulóink arra, hogy olyan pedagógus tanítsa őket, aki nem beszél magyarul, ezért csak horvátul tudtak kommunikálni vele. A nyelvoktatásban ez lenne a jövő

2010-ben alapítványunk a **LEADER** pályázaton 17 tamburát nyert.

Az **Oktatási Hivatal Bázisintézményeként** (2017 óta) több szakmai rendezvényünk is volt, melyek közül kiemelkedik az óvodai szakmai nap, a Nakovich-verseny és a horvát tábor. Ezekre a programokra a környékbeli horváttanárok is eljönnek, így intézményünk egyre szélesebb körben válik ismertté.

Az iskola kapcsolatai

A nyelvhasználat ösztönzésére külső kapcsolatot ápolunk két horvát iskolával. A horvátországi Buševac községből már több, mint 35 éve rendszeresen látogatnak a községbe csoportok, az ausztriai Grosswarasdorfban lévő horvát iskola tanulóival néhány éve ismerkedünk. Ausztriába farsangkor látogatunk el, ők pedig baráti fociidélutánra jönnek vissza. A Comenius- program elindítása intézményeinkben (melyhez még két másik iskola is csatlakozott) még gyakoribbá tette a találkozásokat, és szorosabbá fűzte a kötelékeket.

Kópházán egy sajátos dialektust beszélnek, melyen főként a burgenlandi horvátsággal értik meg a falu lakói egymást. Ez a „**gradistyei**” horvát nyelv, mely kissé eltér az anyaországban beszélt nyelvtől. Igyekszik az iskola ezen a területen is lépni, hogy diákjaink horvát alkotások olvasása, dalszövegek tanulása, versek memorizálása, és a témákhoz kapcsolódó irányított beszélgetés során mind több és több, Horvátországban használatos irodalmi kifejezést, szót tanuljanak meg a helyi horvát nyelvjáráson kívül.

Találkozásaink más horvátokkal megerősítenek minket abban, mennyire jó (és hasznos-ezt a kópházaiak tudják) beszélni egy nyelven, melynek ismerete összeköt bennünket. Ez az a híd, mely országhatárokon ível át, megerősítve nemzetiségű tudatunkat. Kell és érdemes tudni ezt a nyelvet a soknemzetiségű Európa kellős közepén. Artikulációs bázisa segít más nyelvek elsajátításában, sajátos dallamvilága bővíti zenei kultúránkat, használata során új embereket, új országokat ismerhetünk meg és segítheti munkába állásunkat is.

2007-ben háromoldalú együttműködési megállapodást írtunk alá buševaci testvériskolánkkal és a bécsi Horvát Intézettel. A megállapodás célja, hogy közös

erőfeszítéseket tegyünk a horvát nyelv, a kultúra, a hagyományok megőrzése terén. Ezzel együtt indult útjára nemzetiségi projektünk „Zajedno u Europi” (Együtt Európában) címmel.

2011-ben a horvátországi Vukovina székhelyiskolájából és a buševeci tagiskolából 1-1 pedagógus jött el hozzánk, és 2-2- hétig tanították bekapcsolódtak az iskolai oktatásba. A program idén folytatódott, de kiszélesedett a felső tagozatra is.

2012-ben elindult partnerkapcsolatunk a horvátországi Čavle- Jelenje településekkel. Ennek keretében tanulóink egy hetet töltöttek a partneriskolában, és onnan is jöttek hozzánk diákok és tanárok.

2014 tavaszán vettük fel a kapcsolatot a **kiseljaki (BH)** iskola tanulóival, és meg is látogattuk őket. Tartalmas hetet töltöttünk ott tanulással, barátkozással. 2015 őszén ők voltak nálunk. 2018. őszén pedig mi viszonztuk a látogatást.

2018-ban kibővítettük a partnerkapcsolatot a **Dugo Selo**-i iskolával, így évenkénti forgásban szervezzük meg az egyhetes kirándulást.

Djurđjevacból 2017-ben jött először egy csoport, akiknek meghívására folklórosaink 2019 tavaszán 2 napot töltöttek a városban. A projekt költségeit a horvát fél pályázati támogatásból fedezte.

Jövőkép

A mi iskolánk arra törekszik, hogy nemzetiségi nyelvoktatásával, magas szakos ellátottságával, kis osztálylétszámokban történő oktatásával, szaktantermi rendszerével, a térségben meghatározó szerepet betöltő, egyedi arculatú intézmény legyen.

Iskolánk minőségi színvonalának javítása érdekében fontosnak tartjuk a tanulók tudásszintjének és viselkedési kultúrájának folyamatos fejlesztését, a tanulmányi fegyelem javítását, az alapfokú idegen- és nemzetiségi nyelvvizsga megszerzését. Emellett szem előtt tartjuk a tantestületi egységet: munkánkban a következetességet, a folyamatosságot, a szakmaiságot, egymás elfogadását, az egyenlő elbírálás elvét.

Mindezeket jól felkészült, szakmailag igényes, megújulásra kész munkatársakkal és a velük együttműködő szülőkkel, fenntartóval valósítjuk meg.

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A tudás palotája az ISKOLA, ahol

- a hangulat vidám
- a tudás érték
- a hagyományokat őrzik
- a másságot tolerálják
- a munkát elismerik
- egymást megbecsülik!

1.1. Az iskolában folyó nevelés-oktatás általános elvei

- Az iskolánkban folyó nevelőmunka érték- és gyermekközpontú.
- Célunk olyan értékek közvetítése, melyek alkalmasak arra, hogy az iskolából a tanulók szilárd erkölcsi alapokkal, a társadalom és az egyén számára hasznos ismeretekkel rendelkezve, a tudást becsülve kerüljenek ki.
- Nevelő-oktató munkánk során az intellektuális, az akarati-erkölcsi, az érzelmi, az esztétikai és a testi nevelést egyaránt fontosnak tartjuk. Hangsúlyozzuk tehát a komplex személyiségfejlesztés felvállalását, szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki.
- Nevelő-oktató munkánkat annak tudatában végezzük, hogy a gyermekek személyiségének alakulására sok minden hat (iskola, szülői ház, baráti kör, lakókörnyezet, tömegkommunikáció stb.), és e hatások jó részét nem vagy csak kis mértékben tudjuk befolyásolni. Elsődleges eszköznek a következetességet és a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk, de szükség esetén az elmarasztalás sem maradhat el.
- Törekszünk a szülők által is helyesnek ítélt normák közvetítésére és erősítésére, összhangba hozva ezt az iskola céljaival, követelményeivel.
- Mindezek érvényesítése érdekében hatékony együttműködést alakítunk ki a szülői házzal.
- Közös felelősséget kívánunk kialakítani diákjainkkal az iskola értékeinek, hagyományainak, jó hírnevének megőrzéséért és továbbfejlesztéséért.
- Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink toleránsak legyenek a gyengébbekkel, kisebbekkel, az öregekkel, a betegekkel és a sérültekkel szemben.
- Fogadják el a másságot, azt, hogy vélemény- vagy egyéb különbözőségek miatt ne rekesszenek ki másokat.
- *Kiemelt jelentőséggel bír programunkban az a szemlélet, amely hazánk nemzetiségei, etnikumai, más népek, kultúrák iránti értékekre, a nemzetiségi identitásra ráirányítja a tanulók figyelmét.*
- *Fontos számunkra, hogy diákjaink megismerjék a horvát kisebbség múltját, történetét, és erre épülve jelenlegi helyzetét. Felismerve a nemzetiségek fennmaradásának, létének fontosságát, törekedjenek a horvát hagyományok, a horvát nyelv megőrzésére.*

1. 2. A nevelő-oktató munka céljai

Iskolánk legfontosabb céljának tekintjük, hogy a társadalom számára értékes embereket neveljünk tanítványainkból. Célunk a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető műveltség nyújtása, amely lehetővé teszi tanítványainknak, hogy elképzeléseiknek megfelelően haladjanak tovább az oktatási rendszerben, először középfokon, majd eredményeiktől függően tovább. Olyan felnőttekként szeretnénk viszontlátni tanítványainkat, akik képesek a boldogságra, képesek eligazodni az állandóan változó társadalmi, gazdasági viszonyok között, sikeresen oldják meg a felmerülő konfliktusokat, kreatívak, és közben megőrzik emberségüket. Olyan felnőtteket szeretnénk viszontlátni, akik büszkék arra, hogy elért eredményeiket, sikereiket iskolánkban alapozták meg, *akik büszkék azokra a nemzetiségi értékekre, hagyományokra, melyeket iskolánk közvetített számukra és erősített meg bennük.*

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- Továbbfejlesztjük az iskolába lépő gyermekekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igényét felkeltsük.
- Már ebben az életkorban elismertessük a tudást, mint értéket. A világ megismerésének igényét erősítsük, valamint a folyamatos önművelést, az önálló tanulás képességeinek kialakítását támogassuk.
- Az alapkészségeket (kommunikáció, írás, olvasás, helyesírás, számolás) a tanulók egyéni adottságaihoz mérten maximálisan fejlesztjük.
- A családi nevelésre is építve, a szülői házzal szoros kapcsolatot tartva a pozitív személyiségjegyeket megőrizzük, fejlesztjük. A család tiszteletét, megbecsülését, szeretetét hangsúlyozzuk. A közösségi érzés, áldozatvállalás kialakulását támogassuk. A konfliktuskezelés lehetőségeit, módjait megismertessük.
- Teret adjunk a gyermekek mozgás- és játék iránti vágyának. Az egészséges és kulturált életmód iránti igényt, a rendszeres mozgás iránti igényt felkeltsük, kialakítsuk. A test és lélek harmonikus fejlesztését szorgalmazzuk.
- A magyar, a *horvát* és az egyetemes emberi kultúra megismerésének, megőrzésének, fontosságát hangsúlyozzuk. Kópháza, valamint az iskola hagyományainak ápolását fontossá tesszük.
- Sokszínű tevékenységet biztosítunk, alkotómunkára neveljünk. Nyitottságra, az élmények, a tevékenységek, az esztétikum befogadására és létrehozására neveljünk. Igényt ébresszünk a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Az ember, valamint a természeti és épített környezet iránti felelősséget kialakítsuk. A természeti környezet megóvásának fontosságát hangsúlyozzuk. Fogékonyságra neveljünk az élő és élettelen természet szépsége iránt. A környezetvédelem fontosságát, jelentőségét felismertessük.
- A tanulói képességek kibontakoztatását széleskörűen biztosítjuk. Differenciáljuk a tananyagtartalomban, a követelmények szintjében, a módszerekben (tehetségfejlesztés, hátránykompenzálás).
- Az iskolai demokratizmust fejlesztjük (jogérvényesítés, tanár-szülő-diák kapcsolat erősítése stb.). Az alkotmányosságot, a törvényességet, az állampolgári jogokat megismertessük. Az egyetemes emberi jogokat elismertessük.
- A másság elfogadására, az elesettek segítésére, befogadására neveljünk, a kirekesztő magatartást elítéltsük. Az emberek egyenlőségének elismerését támogassuk.

- *Az anyanyelv, a horvát nyelv szeretetét fontosnak tartassuk, a nemzetiségi öntudatot fejlesszük, a kisebbségi jogokat megismertessük, a nemzetiségi hagyományok ápolására neveljük.*
- *A magyarországi horvátság valamint az anyaország, Horvátország történelmének, irodalmának és földrajzának megismerését biztosítjuk.*
- *A horvátság-különösen a gradistyei- más országokban (Ausztria, Szlovákia,) élő csoportjainak megismerését biztosítjuk.*
- *Törekedjünk arra, hogy-a kétnyelvű oktatás lehetőségeit kihasználva- tehetséges diákjaink letegyék a horvát alap/középfokú nyelvvizsgát.*

1. 3. A nevelő-oktató munka feladatai

Iskolánk legfontosabb feladatának tekintjük a tanulók korszerű ismereteinek megalapozását, készségeik, képességeik fejlesztését. Ezért,

- kiemelt feladat minden évfolyamon az alapképességek fejlesztése
/olvasás, írás, szövegértés, szóbeli és írásbeli kifejezőképesség, számolás/

- kiemelt tantárgyként kezeljük a horvát nyelvet,

- fontos: a tanulói képességek kibontakoztatását segítő tevékenység felkínálása
/versenyek, szakkörök/
egyéni tanulási módszerek elsajátítása
koncentrációképesség, memória, kreativitás fejlesztése
egyéni bánásmód, differenciált foglalkozás a tanórákon

Fontos feladatunknak tekintjük a testi nevelést, az egészséges életmód kialakítását. Ezt szolgálja:

- a mindennapos testnevelés
- a sportköri foglalkozások
- sportversenyeken való részvétel
- a különböző tanórákon (és kívül) helyes életmód megismertetése; cél: a betegségek, a drogok, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése
- a rendszeres mozgás iránti igény felkeltése
- kirándulások, túrák, táborok szervezése

Kiemelt feladat intézményünkben a község nemzetiségi hagyományainak, nyelvének ápolása, megőrzése, a kétnyelvű oktatás keretén belül a horvát nyelv megőrzése, a gradistyei alapokra épülő irodalmi nyelvtudás megszerzése- ezzel a horvát identitástudat erősítése.

Kitűzött céljaink eléréséhez szükséges, hogy

- hatékony együttműködést alakítsunk ki a szülői házzal,
- tudatosítsuk közvetlen partnereinkben miszerint a közös cél – a gyerekek eredményes nevelése-oktatása – csak közös erőfeszítéssel érhető el,
- megismertessük és elfogadtassuk a szülőkkel az iskola céljait, követelményeit,
- pontosan tisztázzuk a sajátosan pedagógusi, illetve szülői és a közös szerepköröket,
- segítsük a szülői szervezet munkáját,
- tartalmaz, a problémákat feltáró, az eredményeket megerősítő szülői értekezleteket, fogadóórákat tartunk,
- helyes tanulási szokásokat alapozzunk meg,
- segítsük leküzdeni a tanulási nehézségeket egyéni tanulási módszerek kimunkálásával,
- harmonikus tanár-diák viszonyt alakítsunk ki,

- empatikus, toleráns, de következetes és színvonalas tanári munkát és magatartást alakítsunk ki,
- a nevelőtestület pedagógiai és szakmai kultúráját folyamatosan fejlesszük: belső és külső továbbképzésekkel, bemutató órákkal, önképzéssel,
- *ápoljuk a kapcsolatot testvériskoláinkkal, valamint a magyarországi horvát nyelvet oktató iskolákkal és más horvát intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel,*
- *tájékoztatóval segítsük diákjainkat, hogy megismerjék kisebbségi és állampolgári jogaikat,*
- *tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon, programokon megismertessük diákjainkat a magyarországi horvátság, valamint az anyaország, Horvátország történelmével, irodalmával és földrajzával, kultúrájával, hagyományaival,*
- *megtartsuk horvát nyelvi versenyeinket, táborunkat, rendezvényeinket,*
- *részt vegyünk a más (horvát) iskolák által szervezett programokon,*
- *a kétnyelvű horvát nyelvoktatás beindításával növeljük a korszerű horvát nyelvtudás megszerzésének esélyét,*
- *nemzetiségi hagyományaink ápolásával élő kapcsolatot alakítsunk ki a magyarországi és a más országokban élő horvátokkal.*

1. 4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai, módszerei

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai tevékenység középpontjában a gyermek személyiségének fejlesztése áll. A tanítandó ismeretek, a tantárgyak, a különböző módszerek mind-mind eszközök annak érdekében, hogy a tanuló személyiségfejlesztése mind teljesebb módon valósuljon meg.

A gyermekek az iskolában különböző adottságokkal, szülői háttérrel, eltérő értelmi - érzelmi - szociális fejlettséggel, tanulás, ismeretszerzés iránti motiváltsággal jönnek. A nevelő-oktató folyamat feladata, hogy ezeknek az eltérő adottságoknak megfelelően, figyelembe véve az egyéni fejlettségét lehetőleg egyénre szabott személyiségfejlesztés valósuljon meg.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

Feladatunk: - a pedagógiai program alapelveihez, cél- és feladatrendszeréhez igazodó,

- a NAT-ban képviselt értékekre épülő,
- helyi sajátosságokból adódó,
- a hagyományokat és (társadalmi, egyéni) szükségleteket figyelembe vevő feladatok meghatározása a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan.

Az iskolai nevelés feladatai az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden készítésében, valamennyi tevékenységben érvényesítendőek.

A feladatokat a nevelés szokásos színtereire értelmezzük:

- tanórai nevelés,
- tanórán kívüli nevelés,
- iskolán kívüli nevelés.

A pedagógiai programunk összeállításánál fontos szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata:

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- megismerési és felfedezési vágy fejlesztése,
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése,
- a tanuláshoz szükséges teljesítményvágy kialakítása (sikervágy, kudarcfélelem, kötelességtudat, igényszint, ambíció, kötődés),

- a tapasztalatokon alapuló értelmező tanulás elsajátíttatása (felismerés, megismerés, gondolkodás, optimalizált kommunikáció)
- az önfejlesztési igény erősítése

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata:

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- megismerési és felfedezési vágy fejlesztése,
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése,
- a tanuláshoz szükséges teljesítményvágy kialakítása (sikervágy, kudarcfélelem, kötelességtudat, igény szint, ambíció, kötődés),
- a tapasztalatokon alapuló értelmező tanulás elsajátíttatása (felismerés, megismerés, gondolkodás, optimalizált kommunikáció)
- az önfejlesztési igény erősítése

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata:

- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarat nevelése.

Feladata:

- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata:

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése.
- A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.
- A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata:

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése.
- Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.
- Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladata:

- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása.
- A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- megismerési és felfedezési vágy fejlesztése,
- a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése,
- a tanuláshoz szükséges teljesítményvágy kialakítása (sikervágy, kudarcfélelem, kötelességtudat, igény szint, ambíció, kötődés),
- a tapasztalatokon alapuló értelmező tanulás elsajátíttatása (felismerés, megismerés, gondolkodás, optimalizált kommunikáció)
- az önfejlesztési igény erősítése

3. Az iskola egészségfejlesztési programja

Az iskola egészségfejlesztési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

Az iskolai egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

1. a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelési órák, iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások, úszásoktatás.
2. a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természetismeret, biológia, testnevelés tantárgyak anyagai
3. az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek

4. az egészségfejlesztést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (természetbúvár), minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre, erdei iskola, osztálykirándulások, sportversenyek
5. az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele: évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.

4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskolai élet egyik alapvető feladata, hogy az egyénekből (tanulók) különböző közösségeket kovácsoljon. A jól működő közösség fejleszti az egyéniséget - ez természetesen visszahat a közösség fejlesztésére is. Az ember társas lény - a társas viselkedés szabályait, a megfelelő működés feltételeit azonban el kell sajátítani. Ahhoz, hogy az egyén megtanulja a közösségi szabályokat, az adott közösséget is fejleszteni kell.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák,
- szabadidős tevékenységek
- a tanulók által szervezett tevékenységek (diákönkormányzat)
- tanórán kívüli foglalkozások:
 - a) hagyományőrző tevékenységek
 - c) napközi otthon, tanulószoba
 - d) iskolai sportkör
 - e) szakkörök
 - f) versenyek, vetélkedők, bemutatók
 - g) tanulmányi kirándulások, erdei iskola
 - h) múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.
 - i) szabadidős foglalkozások
 - j) iskolai könyvtár
 - k) az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanuló

- fogadja el a közösség szabályait,
- közösségi magatartását jellemezze az együttműködés, szolidaritás,
- empátia, humánus, a másság elfogadása,
- kapcsolataiban megbízható, becsületes, szavahihető legyen.
- *legyen együttműködő iskolánk nemzetiségi feladataiban*

A tanulók fő iskolai tevékenységének helyszínei az osztályközösségek, melyeket közös cél, érdek, értékrend és tudat tart össze.

Általánosságban megállapítható, hogy a legalapvetőbb közösségfejlesztési helyszín a tanóra, emellett természetesen hasonló fontossággal bír a többi terület is. Törekszünk arra, hogy egy-egy gyerek a lehetőség szerint több közösség tagja legyen - ehhez az iskola a feltételeket (a "helyszíneket") megteremti. Így ugyanazokat a feladatokat más és más közösség is fejleszti és persze egy-egy közösség több közösségfejlesztő feladatot is ellát. A közösség fejlesztési

területek között fontossági sorrendet nem szerencsés állítani, hiszen ez különböző esetekben eltérő lehet.

A megvalósítás érdekében törekednünk kell arra, hogy tanulóink:

- Ismerjék meg azokat az erkölcsi értékeket, humánus magatartásukat, melyek a közösség harmonikus kapcsolatainak alapját jelentik.
- Rendelkezzenek az elemi állampolgári és mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretekkel, melyek elengedhetetlenül szükségesek az önálló, felnőtt élet előkészítésében.
- A közösségek működésében ismerjék a jogok és kötelességek szerepét- *kiszélesítve a kisebbségi jogokra és kötelességekre*-, tudják megkülönböztetni és összeegyeztetni az egyéni és a közérdeket.
- Erősítsék kortárs és nemzedékek közötti kapcsolataikat.
- Tudatosítsák a közösség demokratikus működésének értékeit és néhány általánosan jellemző szabályát.
- *Ismerjék meg a magyarság és a nemzetiségek (ezen belül a horvát nép) hagyományait, a múlt értékeit*
- *Alakuljon ki bennük a horvát nép történelmének, kultúrájának megismerésén keresztül a hagyományörzésbe történő aktív bekapcsolódással (néptánc, tamburázás) a horvát közösséghez való kötődés.*
- Legyenek nyitottak a különböző szokások, kultúrák, vallások iránt, becsüljék ezeket.
- A nemzeti - és a horvát nemzetiségi- kultúra hagyományainak megismerésével tudják az azonosságokat, hasonlóságokat, különbözőségeket - más népek kultúrájával összehasonlítva.
- Fejlődjön a nemzeti azonosságtudatuk, érdeklődjenek az egymás mellett élő különböző kultúrák iránt.
- Fordítsanak figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására, megoldására.
- **Tanuljanak meg tanulni:** ismerjék az egyéniségüknek, adottságaiknak megfelelő tanulási technikákat.
- Érezzenek felelősséget és óvják a természetes és épített környezetüket.
- Helyes önismeretből kiindulva alakítsanak ki harmonikus kapcsolatokat.
- Ismerjék azokat a tényezőket, melyek veszélyeztetik az egészséget, a testi épséget, tudatosan alkalmazzák ezek elkerülésének módjait.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, a társaik megsegítésére.
- Öntevékenységgel segítsék a közösségi programok, hagyományok kialakulását, fejlődését, továbbélését.
- Ismerjék és tudják az egyéni vélemény nyilvánításának szerepét a közösségek életében - véleményét vállalja társai, a közösség tagjai előtt.
- Aktivitás, fegyelmezetttség, pontosság jellemezze közösségi munkájukat.

5. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok –a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések,
 - *stb.*
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködés

Az iskola mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- *egyéni megbeszélések*
- *családlátogatás*
- *szülői értekezlet.*
- *fogadó óra.*
- *nyílt tanítási nap.*
- *írásbeli tájékoztató.*
- *előadások szervezése .*

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepek egyéb rendezvények is.

Ezek a következők:

- *évnnyitó ünnepség*
- *iskolai versenyek,*
- *karácsonyi műsor,*
- *pedagógus napi műsorok,*
- *ballagási ünnepség*
- *évváró ünnepség*
- *nemzetiségi műsorok, előadások, szereplések*

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- *aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,*
- *őszinte véleménynyilvánítást,*
- *együttműködő magatartást,*
- *nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,*
- *a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,*
- *érdeklődő-segítő hozzáállást,*
- *szponzori segítségnyújtást.*

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismerni.

2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
 - Az intézmény fenntartójával: Kópháza Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 9495 Kópháza, Fő u. 15.
 - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Kópháza Község Önkormányzata, 9495 Kópháza, Fő u. 15.
 - A megyei, fővárosi pedagógiai intézettel: Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Intézet, 9021 Győr, Árpád u. 32.
 - A Soproni Tankerület oktatási intézményeinek vezetőivel és tantestületeivel.
 - Valamint a magyarországi horvát nemzetiségi iskolákkal
 - A területileg illetékes nevelési tanácsadóval: Egységes Pedagógiai Szakszolgálati Központ, 9400 Sopron, Mátyás király u. 18.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszere munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
 - Az iskolát támogató Kópházi Ált. Isk. Tanulóiért Közalapítvány kuratóriumával.
 - Az alábbi közművelődési intézményekkel: Liszt Ferenc Műv. Központ, Sopron, Petőfi Színház, Sopron, Művelődési Ház, Kópháza
 - Az alábbi társadalmi egyesületekkel: Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, Kópháza, Fő u. 15. , Kópházi Horvát Egyesület,
 - Az alábbi gyermek- illetve ifjúsági szervezetekkel: MLADIK (Kópházi Fiatalok)
 - Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel: Római Katolikus Egyház (Plébánia, Kópháza, Vasút u. 53.)

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.
3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a kópházi orvosi rendelő gyermekorvosával (Dr. Juronics Ilona) és védőnőjével (Joó Anikó), valamint Dr. Payrits Ferenc fogorvossal és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi

felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Sopron és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgáltató Központtal, 9400 Sopron, Vasvári P. u. 2/A . (Személy szerint Heiszig Csilla családgondozóval). A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

5. Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület vagy az igazgatóság döntése alapján térítésmentesen használhatják a törvényesen bejegyzett gyermek- illetve ifjúsági szervezetek, valamint társadalmi egyesületek helyi csoportjai.
6. A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába:
alsós munkaközösség,
felsős munkaközösség.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének 80 %-át (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének 55-65 %-ában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.

- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre, nyelvvizsgára stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- *Tanulóink megismertetése a horvát nemzetiség történelmével, irodalmával, és földrajzával*
- *Nemzetiségi hagyományaink és a kultúra ápolása*
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- *A kisebbségi és állampolgári jogok megismerésének elősegítése*

- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
 - Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.
- 7. Munkafegyelem, a munkához való viszony**
- A munkaköri köteleességek teljesítése.
 - Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
 - Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
 - Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- 8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében**
- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
 - Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
 - Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
 - Belső továbbképzések, előadások, kétnyelvű bemutató órák szervezése, megtartása.
- 9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés**
- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
 - Továbbképzéseken való részvétel.
 - A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
 - Törekvés *horvát nyelvtudás* megszerzésére
 - Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.
- 10. Az iskolai munka feltételeinek javítása**
- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
 - Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
 - Az iskolai alapítvány működésének segítése.
 - Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, egvalósítása (innováció).
 - Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
 - Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
- 11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában**
- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
 - Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
 - Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- 12. Aktív részvétel a tantestület életében**
- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
 - Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
 - Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.
- 13. Az iskola képvisellete**
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.

- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Aktív kapcsolat ápolása a horvát nyelvet oktató magyarországi iskolákkal, intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

7. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart, együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.

- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi a tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Szociometriai felmérés készítése a tanév elején
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő
- Jelentkezés a tanórán kívüli foglalkozásokra

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya

- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyelvvizsgát tett tanulók száma
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
 - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
 - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.

- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Gazdasági ismeretek (családi költségvetés, zsebpénz stb)
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése
- *Kópháza története, a horvátsággal kapcsolatos tudnivalók*

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálók.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: **Gondolkodás, kommunikáció, tanulás** Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: **Személyiségünk** Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: **Test és lélek** Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéna. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: **Tudni illik** Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: **Családi élet** Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiéna. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Közlekedés** A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: **Személyiségünk** Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagáról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, éniideal, értékek. Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitakozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés

szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: **Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok** A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) **Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően**

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek

- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbíráló
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalok bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana

- Különféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük
- a sajátos nevelési igényű;
 - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
 - a kiemelten tehetséges;
 - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
 - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása vagy utazópedagógus biztosítása,
 - az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
 - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkal való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók évenkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

9. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - sportélet;

- kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben:
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
 6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
 7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt.
 8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
 9. A Diákönkormányzatnak joga van általános javaslattételre és véleményezésre a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
 10. A Diákönkormányzat véleményét kötelező kikérni
 - A tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekre vonatkozó döntések meghozatalához.
 11. A Diákönkormányzatnak joga van általános javaslattételre és véleményezésre a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

10. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga,
 - különbözeti vizsga
 - szintfelmérő vizsga
 - záróvizsga (8. osztály végén)
2. **Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

3. **Pótló vizsgát** tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. **Különbözeti vizsgát vagy szintfelmérő vizsgát** kell tenni a tanulónak minden olyan tantárgyból, melyet az előző iskolájában nem tanult, de ebben az intézményben a helyi tanterv része. Ez elsősorban nyelvek esetében fordul elő.
6. **Záróvizsgát** kell tenni minden tanulónak a 8. osztály végén *magyar nyelv és irodalomból, matematikából* és 2 szabadon választott tantárgyból. A *Záróvizsga szabályzata* az iskolai SZMSZ melléklete.
7. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
8. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor
 - záróvizsga esetén a 8. évfolyam első tanévének végén közölni kell
9. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
10. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI		
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Horvát nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI		
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Informatika			GYAKORLATI
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI		
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Horvát nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Matematika	ÍRÁSBELI		
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret		SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI		
Biológia		SZÓBELI	
Földrajz		SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

11. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele az iskolaérettség elérése, és hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek adatait igazoló iratot;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
 - *valamint a szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy kéri a tanuló részvételét a kétnyelvű horvát nemzetiségi oktatásban*
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a gyermek adatait igazoló iratot;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot
 - *valamint a szülőnek nyilatkoznia kell arról, hogy kéri a tanuló részvételét a kétnyelvű horvát nemzetiségi oktatásban*
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, *a tanuló horvát nyelvi tudásának/előtanulmányainak, előző tanulmányi eredményének, illetve*

magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét. (Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.)
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** [R. 7. § (1) aj), (3); 40. § (3)] meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vagy különözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.

12. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
 - az iskola szoros kapcsolatot tart az iskolaorvossal, védőnővel
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök pl. természetbúvár
 - elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozások és óraszámok

1.1. A 2016. szeptemberétől érvényes helyi tanterv tantárgyai és óraszámjai

A NAT-ban meghatározott műveltségi területek	A kerettanterv tantárgyai
Nemzetiségi nyelv és irodalom	Horvát nyelv és irodalom
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelvek	Idegen nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Erkölcstan
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
	Hon- és népismeret
Ember és természet	Környezetismeret
	Természetismeret
	Biológia- egészségtan
	Fizika
	Kémia
Földünk- környezetünk	Földrajz
Művészetek	Ének-zene
	Vizuális kultúra
	Dráma és tánc
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlat	Életvitel és gyakorlat
	Technika, életvitel és gyakorlat
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport
	<i>Osztályfőnöki</i>

Tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
horvát nyelv és irodalom	5	5	5	5
magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
német nyelv	-	-	-	2
matematika	4	4	4	4
erkölcstan/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
horvát népismeret	1	1	1	1

környezetismeret	1	1	1	1
éneke-zene	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
testnevelés és sport	5	5	5	5
Összes heti óra	27	27	27	29
Ebből: szabadon tervezhető óraszám	2	2	3	3
nemzetiségi többlet óraszám	2	2	2	2
Az osztályok heti órakerete:	52	52	52	55
A kétnyelvű oktatásban érintett tantárgyak aránya:	75%	75%	75%	75%

Szürke sávval jelölve a kétnyelvű oktatásban horvátul és magyarul oktatott tantárgyak!
(az anyanyelv és irodalom mellett a pedagógiai program által meghatározott legalább három tantárgyat a nemzetiség nyelvén kell oktatni összesen a heti kötelező órakeret magyar nyelv és irodalom, valamint idege nyelv óraszámával csökkentett számának legalább ötven százalékában)

Tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
horvát nyelv és irodalom	5	5	5	5
magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
német nyelv	3	3	3	3
matematika	4	3	3	3
erkölcstan/hit-és erkölcstan	1	1	1	1
horvát népismeret	1	1	1	1
történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
természetismeret	2	2	-	-
fizika	-	-	1,5	1,5
kémia	-	-	1,5	1,5
biológia- egészségtan	-	-	1,5	1,5
földrajz	-	-	1,5	1,5
éneke-zene	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	-	-
informatika	-	1	1	1
technika, életvitel és gyakorlat	-	-	-	-
testnevelés és sport	5	5	5	5
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	30	30	33	33
Ebből: szabadon tervezhető óraszám	2	3	3	3
nemzetiségi többlet óraszám	2	2	2	2
Az osztályok heti időkerete:	51	51	56	56
A kétnyelvű oktatásban érintett tantárgyak aránya:	65%	65%	60%	60%

Szürke sávval jelölve a kétnyelvű oktatásban horvátul oktatott tantárgyak!

(az anyanyelv és irodalom mellett a pedagógiai program által meghatározott legalább három tantárgyat a nemzetiség nyelvén kell oktatni összesen a heti kötelező órakeret magyar nyelv és irodalom, valamint idegen nyelv óraszámával csökkentett számának legalább ötven százalékában)

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

5. sz. mellékletében szereplő” Kerettanterv horvát nyelv és irodalomból a kétnyelvű általános iskola 1-8. évfolyamára” (felmenő rendszerben)

5. sz. mellékletében szereplő” Kerettanterv horvát nyelv és irodalomból a nyelvoktató általános iskola 1-8. évfolyamára” (7-8. évfolyamra kimenő rendszerben)

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható **dráma és tánc**, illetve **hon- és népismeret** tantárgyak közül a **hon- és népismeret** tantárgyat tanítja - ennek ismeretanyaga integrálódik az 1-8. évfolyamon tanított **horvát népismeret** tananyagába.

A kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználása

A kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló órakeret 90%-át fedik le. A fennmaradó 10 %-ot a pedagógusok intézményünkben a tananyag, a követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, képességfejlesztésre használják fel.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott **szabadon tervezhető órakerettel** a **horvát nyelv és irodalom, a horvát népismeret** valamint **4. évfolyamon a német nyelv** tantárgy óraszámát biztosítottuk. A horvát nyelv és irodalom valamint a horvát népismeret tantárgy óraszámára a további tantárgyakra meghatározott óraszámából csoportosítottunk még át: **technika, életvitel és gyakorlat, vizuális kultúra, ének-zene.**

évf.	tantárgy	Miből áll össze/ emeltük meg az óraszámot?		
		Szabadon felhasználható órakeretből	Nemzetiségi órakeretből	Átcsoportosítva a készségtantárgyak óraszámából
1.	horvát nyelv	2	2	ének-zene: 1 óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra
2.	Horvát nyelv	2	2	ének-zene 1 óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra
3.	Horvát nyelv	2	2	ének-zene 1 óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra
	Magyar nyelv és irodalom	1		
4.	Horvát nyelv	2	2	ének-zene 1 óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra

	Magyar nyelv és irodalom	1		
5	horvát nyelv	2	2	technika, életvitel és gyakorlat : 1óra
	horvát népismeret			hon-és népismeret: 1 óra
6	horvát nyelv	3	2	
	horvát népismeret			technika, életvitel és gyakorlat . 1 óra
7	horvát nyelv	2	2	technika, életvitel és gyakorlat : 1óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra
	magyar nyelv és irodalom	1		
8	horvát nyelv	2	2	technika, életvitel és gyakorlat : 1óra
	horvát népismeret			vizuális kultúra: 1 óra

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Matematika <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Biológia <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Fizika <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról a nevelőtestület döntött.

A helyi tanterv tantárgyai és évfolyamai	A tankönyvkiadó neve, melynek a kerettantervi ajánlását használjuk
horvát nyelv 1-8.	kerettantervi ajánlás
magyar nyelv 1-4.	Apáczai Kiadó
magyar irodalom 1-4.	Apáczai Kiadó
magyar nyelv 5-8.	Apáczai Kiadó
magyar irodalom 5-8.	Mozaik Kiadó
német nyelv 4-8.	Klett Kiadó
Matematika 1-8.	Műszaki Kiadó
erkölcstan/hit-és erkölcstan 1-8.	Apáczai Kiadó
Történelem 5-8.	Mozaik
Horvát népismeret 1-8.	Nincs kiadó által összeállított ajánlás
Környezetismeret 1—4.	Mozaik Kiadó

Természetismeret 5-6.	Mozaik Kiadó
Biológia 7-8.	Apáczai Kiadó
Fizika 7-8.	Mozaik Kiadó
Kémia 7-8.	Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó
Földrajz 7-8.	Mozaik Kiadó
Ének-zene 1-8.	Apáczai Kiadó
Rajz 1-6.	Mozaik Kiadó
Informatika 6-8.	Apáczai Kiadó
Technika 1-4.	Mozaik Kiadó
Testnevelés 1-4.	Mozaik Kiadó
Testnevelés 5-8.	Kerettantervi ajánlás
<i>Osztályfőnöki 1-8.</i>	Kerettantervi ajánlás

1.3. A nemzetiségi nevelés-oktatás órakerete a 2016-os helyi tantervben

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás Nkt. 6. melléklete szerinti többlet tanórai foglalkozásainak a felhasználásával megszervezzük meg. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosítására **a tanuló heti kötelező tanórai számának és az osztályok engedélyezett heti időkeretének a különbözete, a választható tanórai foglalkozások időkerete is felhasználható.**

A kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás esetén **az első-negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására előírt tananyagok és óraszámok a nyelvek és az évfolyamok között átcsoportosíthatók** azzal a feltétellel, hogy mind a nemzetiségi nyelv és irodalomra, mind a magyar nyelv és irodalomra a négy év alatt összesen legalább hétszáznegyven-hétszáznegyven tanítási órát kell biztosítani. A negyedik évfolyam végére mind a két tantárgyból teljesíteni kell az előírt tananyagot és a meghatározott követelményeket. A felső tagozaton a nemzetiségi nyelv és irodalomra fordított órák száma nem lehet kevesebb a magyar nyelv és irodalomra fordított óraszámnál.

A nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására meghatározott heti kötelező tanórák időkerete az első-negyedik évfolyamon az egyes évfolyamok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható azzal a megkötéssel, hogy a kötelező tanórák száma egyetlen évfolyamon sem lehet kevesebb heti három óránál. Évfolyamok közötti átcsoportosítás esetén a negyedik évfolyam végére, a tanítási hetek közötti átcsoportosítás esetén az adott év végére teljesíteni kell az előírt időkeretet, tananyagot és a meghatározott követelményeket.

A negyedik–nyolcadik évfolyamon az idegen nyelv oktatására biztosított óraszám a nemzetiségi nyelv oktatására részben vagy egészben átcsoportosítható.

A készségtárgyakra előírt óraszámából évi harminchét óra átcsoportosítható a nemzetiségi nyelv és irodalom vagy a nemzetiségi népismeret oktatására.

1.2. A 2020. szeptemberétől érvényes helyi tanterv tantárgyai és óraszámai

Az *Nkt.* vonatkozó előírásai alapján az iskoláknak 2020. április 30-ig van lehetőségük pedagógiai programjaik és helyi tanterveik felülvizsgálatára annak érdekében, hogy a nevelési-oktatási feladataik ellátása az *Nkt.* rendelkezéseivel illetve a *kerettantervi rendelet* előírásaival összhangban valósulhasson meg. E munka elvégzéséhez az alábbi jogszabályok előírásait vettük figyelembe:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet;
- 51/2012 számú EMMI rendelet (a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről)
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve

Az elkövetkező években az általános iskolákban a nevelő-oktató munka két pedagógiai program, és két helyi tanterv szerint folyik majd, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,
- illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2020-ban kiadott NAT 2020. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2020. szeptember 1-jétől:

- az **első és az ötödik évfolyamon** az iskolai nevelés és oktatás a most felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;
- míg a többi évfolyamon a jelenleg is hatályos pedagógiai program és helyi tanterv szerint kell majd megszerveznünk nevelő-oktató munkánkat.

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-21	2020	2016	2016	2016	2020	2016	2016	2016
2021-22	2020	2020	2016	2016	2020	2020	2016	2016
2022-23	2020	2020	2020	2016	2020	2020	2020	2016
2023-24	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- 2016= a 2016-ben felmenő rendszerben bevezetett – jelenleg is használt – pedagógiai program és helyi tanterv

- 2020 = a 2020-ban kiadott NAT, a köznevelési törvény, illetve a kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2020 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

Tantárgyak műveltségi terület felosztásban szerinti	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom *****	7	7	6	5	4	4	3	3
Nemzetiségi nyelv és irodalom								
nemzetiségi nyelv és irodalom (horvát)*****	5	5	5	5	5	5	5	5
Matematika								
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret *								
nemzetiségi népismeret *	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány **					2	2		
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
biológia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv (német)				2	2	2	3	3
Művészetek *****								
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház *								
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5

közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
kötött célú órakeret ***								
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret ****	1	1	0	0	0	0	0	0
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Összóraszám	26	26	27	28	31	31	33	33
Lehetséges nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33

Szürke sávval jelölve a kétnyelvű oktatásban horvátul oktatott tantárgyak!

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”,

8. sz. mellékletében szereplő „A nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (A horvát nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei)”,

9. sz. mellékletében szereplő „Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához”

Irányelvek és alapprogramok:

- Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz

- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A **magyar hon- és népismeret** tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A hon- és népismeret tantárgy tananyagát intézményi döntés alapján a **magyar nyelv és irodalom**, valamint a **történelem** tantárgy **tananyagába integráltuk**. Az intézmény helyi tanterve részletesen tartalmazza az integrálás tantárgyait, módját.

A **dráma és színház** tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A dráma és színház tantárgy szervezése intézményünkben a 8. évfolyamon projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében valósul meg.

A **természettudomány tantárgyak** a 7–8. évfolyamon diszciplináris bontásban vagy egy integrált természettudomány tantárgy moduljaiként is oktathatók. Intézményünkben e tantárgyakat diszciplináris bontásban tanítjuk heti 3-3 órában a két évfolyamra vetítve.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott **szabadon tervezhető órakerettel** a **1-2-3. évfolyamon a magyar nyelv** tantárgy óraszámát emeltük meg.

évfolyam	tantárgy	a szabadon tervezhető órakeretből megemelt óraszám:
1.	magyar nyelv és irodalom	1

2.	magyar nyelv és irodalom	1
3.	magyar nyelv és irodalom	1

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a nevelők szakmai munkaközösségeinek, illetve a szaktanárok feladata a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

- 2020 augusztusára: Az első és az ötödik évfolyamon.
- 2021 augusztusára: A második és a hatodik évfolyamon.
- 2022 augusztusára: A harmadik és a hetedik évfolyamon.
- 2023 augusztusára: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon a **német** nyelvet tanulják.

A kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százaléknak felhasználása

A kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló órakeret 90%-át fedik le. A fennmaradó 10 %-ot a pedagógusok intézményünkben a tananyag, a követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, képességfejlesztésre használják fel.

1.4. A nemzetiségi nevelés-oktatás órakerete a 2020-as helyi tantervben

A kétnyelvű nemzetiségi nevelés- oktatásban

- a) a nyelvismeret elmélyítése és tanítási nyelvként való alkalmazása hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak megvalósításához, lehetővé teszi, hogy az iskola teret adjon a nyelv valóságos szituációban való használatához, és biztosítsa a kiegyensúlyozott kétnyelvű nyelvi készség kialakulását,
- b) a pedagógiai program tartalmazza a nemzetiségi anyanyelv és irodalom tantárgy és a nemzetiségi népismeret tantervét is,
- c) a nemzetiségi nyelv és a magyar nyelv a tanítás nyelve, mindkét nyelv tantárgy is, a nemzetiség nyelvén oktatott tantárgyakat az iskolák pedagógiai programja határozza meg,
- d) a nemzetiségi nyelv és a nemzetiség nyelvén tanított tantárgyak aránya intézményenként és évfolyamonként eltérhet,
- e) a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgy tanítható a nemzetiség nyelvén,

Az anyanyelvű, kétnyelvű és nyelvoktató nemzetiségi nevelési-oktatási forma esetén a népismeret követelményeihez kapcsolódó tevékenységek lehetnek kézműves foglalkozások, népzenei, néptánc foglalkozások, nemzetiségi témájú filmek, színházi előadások, nemzetiségek történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése, író-olvasó találkozók nemzetiségi alkotókkal, találkozók nemzetiségi közéleti személyiségekkel, részvétel nemzetiségi művészeti-kulturális programokon.

A nemzetiségi nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret oktatásához szükséges időkeret biztosítása

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak a felhasználásával kell megszervezni. A nemzetiségi

iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosítására a szabadon választható tanórai foglalkozások időkerete is felhasználható.

Az kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás esetén az első-negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására előírt tananyagok és óraszámok a nyelvek és az évfolyamok között átcsoportosíthatók azzal a feltétellel, hogy mind a nemzetiségi nyelv és irodalomra, mind a magyar nyelv és irodalomra a négy év alatt összesen legalább hétszáznegyven-hétszáznegyven tanítási órát kell biztosítani. A negyedik évfolyam végére mind a két tantárgyból teljesíteni kell az előírt tananyagot és a meghatározott követelményeket. A felső tagozaton a nemzetiségi nyelv és irodalomra fordított órák száma nem lehet kevesebb a magyar nyelv és irodalomra fordított óraszámánál.

A nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására meghatározott heti kötelező tanórák időkerete az első-negyedik évfolyamon az egyes évfolyamok, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható azzal a megkötéssel, hogy a kötelező tanórák száma egyetlen évfolyamon sem lehet kevesebb heti három óránál. Évfolyamok közötti átcsoportosítás esetén a negyedik évfolyam végére, a tanítási hetek közötti átcsoportosítás esetén az adott év végére teljesíteni kell az előírt időkeretet, tananyagot és a meghatározott követelményeket.

A negyedik-nyolcadik évfolyamon az idegen nyelv oktatására biztosított óraszám a nemzetiségi nyelv oktatására részben vagy egészben átcsoportosítható.

A nemzetiségi népismeret tantárgy oktatására bármely nevelési-oktatási forma és évfolyam esetében heti egy tanórát, évi harminchét tanórát kell biztosítani.

A nemzetiségi népismeret önálló tantárgyként történő tanítása mellett szükséges, hogy tanórán kívüli tevékenységek formájában is - a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló időkereten belül - (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiailag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

Intézményünkben a horvát népismeret ismeretanyaga a következő tanórán kívüli tevékenységekben jelenik meg:

- tanév végi horvát olvasó-és tamburatábor
- partneriskolai kapcsolatok
- néptánc-népzenei fesztiválok, bemutatók
- horvát nyelvű színházi előadások (helyi és más szintársulatok előadásai)
- projekt munkák
- horvát hitéleti programok
- horvát nyelvi versenyek
- szakkörök (tambura, néptánc)
- horvátországi kirándulások
- kirándulás a magyarországi horvát településekre, rendezvényekre, iskolákba
- múzeumpedagógiai foglalkozások (horvát tájház, gradistyei múzeum)
- horvátországi cserekapcsolatok
- felkészítés a horvát nyelvvizsgára

2. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

1. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c.

fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén egy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
4. A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb –vagy hosszabb- idő alatt teljesítse;
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
 - magántanuló volt.
5. Az első évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

3. Az oktatásban alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a **testnevelés**, a **vizuális kultúra**, valamint a **technika és tervezés**.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége. A szükséges taneszközök listáját évfolyamonként - a nyári szünidőben is megtekinthető helyen – kifüggesztjük (valamint olvasható az iskola honlapján).
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A tankönyvek feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek.
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
 - Legyenek korszerűek: a jól bevált tanítási módszerek mellett érvényesítsék a tudomány újabb eredményeit.
 - Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel segítsék a tananyag elsajátítását.
 - A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
 - Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
 - A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetencterületek (pl. idegen nyelvi, digitális, természettudományi, tanulás tanulása) fejlesztésére is.
 - A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
 - A nyelvórákon a diákok az érdeklődési körükhöz közelálló témákon keresztül, gyakorlati oldalról sajátíthassák el az nyelvi ismereteket.
 - A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
 - *A taneszköz tegye lehetővé az alapfokú horvát nemzetiségi szókincs, valamint a horvát nyelven oktatott tárgyak szókincsének elsajátítását.*
6. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

7. A nemzetiségi tankönyvek kiválasztásánál fontos a nyelvi alapok megfelelő elsajátításának biztosíthatósága is.

A horvát tankönyvek rendelésénél figyelembe vesszük a nemzetiségi tankönyvekkel kapcsolatos speciális jogszabályi előírásokat is. Törekszünk olyan taneszközök kiválasztására, melynek anyaga digitálisan is feldolgozott.

4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alsó tagozat első két évében kiemelten fontos a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

Fontos feladat a tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakítására való törekvés segítése, alapvető erkölcsi normák, értékek megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása

Fő feladat:

- Az alapképesség /írás, olvasás, számolás/ kialakítása
- Tanulási és viselkedési zavarok kiszűrése, a korrekciós munka megkezdése
- A beilleszkedési szokások kialakítása
- Alapvető szocializációs készségek kialakítása
- Hagyományok megismertetése
- Az egészséges életmód, környezet- és természetvédelem, hazaszeretet a személyiségfejlesztésben
- A felzárkóztatás megszervezése
- A tehetséggondozás

Céljaink a szakaszon belül:

- Kisgyerekkorban a tanulás, az iskolába járás inkább életmód, mint életprogram. Ugyanakkor a gyerekek tisztában vannak azzal, miért járnak iskolába, tudomásuk van a tanulás értékéről, ha ez a szülők szemében is érték. Ezért az iskolai életbe való beilleszkedést tekintve fontos tényezőnek tartjuk a szülők értékrendjének megismerését és befolyásolását.
- Jelentős szerepe van a tanítónak, hiszen az ő attitűdje egy életre meghatározhatja a kisgyermek tanuláshoz való viszonyát.
- A kisiskolás életében jellemző tevékenység a játék. A játékszeretet fejlesztését gazdag játékprogram kidolgozásával, működtetésével oldjuk meg, az életkortól függően fokozódó komplexitású játékok megtanításával, megszerettetésével. A tanulás-tanítás gyakorlatában pedig a játék, játékosság gazdag eszköztárát, módszertanát használjuk. Célszerűnek tartjuk tantárgyaink anyagában feltárni azokat a témákat, amelyeket játékos módszerekkel dolgozhatunk fel.
- Az alapozó szakasz egyik lényeges - vagy talán a leglényegesebb - feladatának az alapképességek kialakítását tartjuk.
- A gyerekeink közül sokan és egyre többen ún. részképesség-zavarokkal küzdenek. Többen kialakulatlan beszédtechnikával beszélnek. Sokaknak nehézséget okoz az írás, olvasás, számolás megtanulása, majd készségszintű elsajátítása. Pedig ezek olyan képességrendszerek, melyek nélkül az értelem fejlődése akadályozott. Ezért az első osztályba lépő gyerekek részére logopédiai szűrést szervezünk, majd a rászoruló tanulókat egyéni felzárkóztatásban részesítjük a logopédus és fejlesztőpedagógus segítségével.
- A bevezető szakasz ideje alatt a mindennapos testnevelés során igyekszünk kialakítani a tanulóknak az igényt a rendszeres testmozgásra

Az iskolába beiratkozott tanulók a nemzeti és etnikai kisebbségi oktatás alapelvei szerint tanulják a horvát nyelvet.

Az iskolai nyelvoktatás folytatása az óvodában elkezdett játékos, élményszerű nyelvtanulásnak.

Célunk, hogy az óvodai automatizmusok tudatosá és konkrétá váljanak, beleértve a mondókák, játékok, dalok által tartalmazott szókincset és nyelvhasználati szabályokat.

4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük, helyes munkarend kialakítása (pontosság, rendszeresség, munkafegyelem).

Fő feladat:

- Alapkészségek fejlesztése
- Ismeretek bővítése
- Egyéni tanulási technikák kialakítása
- Tanulási tevékenység hatékonyságának segítése.
- Differenciálás - nívócsoportok kialakítása az „átjárhatóság” feltételeinek megteremtésével
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás megszervezése
- Környezetvédelmi és egészséges életmódra nevelés
- Nemzeti kultúránk megismerése

Céljaink a szakaszon belül:

- Erre a korosztályra jellemző az érdeklődési kör kiszélesedése, a versenyszellem kialakulása, a gyűjtőszenvédély. Nevelési feladatainkat döntően ezek a sajátosságok határozzák meg. Ezen jellemzőkre támaszkodva történhet az alapkészségek fejlesztése, az ismeretek bővítése. Iskolánk igyekszik egyre jobban figyelembe venni és eredményesen kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, fejlődési, valamint a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási, stílusbeli különbségeket. Ennek érdekében a tehetségesebb tanulóinkat a tanórákon differenciáltan foglalkoztatjuk.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód kialakítására, valamint a környezetvédelmi nevelésre.
- Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék nemzeti és nemzetiségi kultúránkat.

A horvát nyelv oktatásának és tanulásának középpontjában a beszéd, mint a kommunikáció legfontosabb része áll. Az alsó tagozatra jellemző nyelvi és irodalmi képességek fejlesztése a megismert és megtanult népköltészeti alkotásokon keresztül.

A nyelvtani jelenségeket kis lépésekben, sok gyakorlattal célszerű elsajátítani. Az új szerkezeteket példákkal és modellekkel kell megtanítani. A szabályokat nyelvi helyzetekből és cselekményekből kell nyilvánvalóvá tenni a gyermekek számára.

A tanulóban ki kell alakítani az igényt és a képességet, hogy gondolatait, véleményét ki tudja fejezni horvát nyelven.

4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani:

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

Fő feladat:

- Alapkészségek fejlesztése
- Ismeretek bővítése
- Egyéni tanulási technikák kialakítása
- Tanulási tevékenység hatékonyságának segítése.
- Differenciálás
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás megszervezése
- Környezetvédelmi és egészséges életmódra nevelés
- Nemzeti kultúránk megismerése

Céljaink a szakaszon belül:

- Elsődleges feladatunk a megszerzett alapkészségek megszilárdítása, az új ismeretek rendszerezése, szintfelmérések, a felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásaink megszervezése.
- Hon - és népismeret óráinkon kiemelt szerepet kap a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése. Fontosnak tartjuk más kultúrák megismerését és elfogadását.
- Törekszünk a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítására. Különös figyelmet fordítunk tanulóink természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére.
- Az egészségnevelés területén megtanítjuk gyermekeinket a betegségek megelőzésének módjára, az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet értéként való tiszteletére
- Kiemelt szerepet kapnak a káros szenvedélyekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére irányuló tevékenységek.

A magyarországi horvátok kultúrájáról és hagyományairól szerzett ismeretek elmélyítése, különösen a szűkebb régió és a lakóhely jellemzőinek vonatkozásában.

Az életkori befogadóképességnek megfelelően az önálló ismeretszerzés különböző forrásainak használata.

Saját gyűjtőmunka elindítása a még meglévő anyagi és szellemi emlékek, értékek megmentése.

4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott

kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Fő feladat:

- A meglévő készségek és a megszerzett ismeretek elmélyítése
- Felzárkóztatás, tehetség gondozás
- Az önművelés igényének kialakítása
- Felkészítés az élethosszig tartó tanulásra
- Pályaeorientáció
- Önismeret, reális világkép és énkép formálása
- A jövő elvárásainak megfelelő nyitottság ösztönzése
- Környezettudatos gondolkodás és viselkedés fejlesztése

Céljaink a szakaszon belül:

- Ebben a szakaszban a már meglévő készségek, a megszerzett ismeretek elmélyítése folyik. Szakóráinkon, osztályfőnöki órákon, szakkörökön egyaránt arra törekszünk, hogy kialakítsuk tanulóinkban az önművelés igényét, felkészítsük őket az élethosszig tartó tanulásra.
- A 13. életév körül világosan kifejeződő labilizálódás, esetenként visszaesés regisztrálható az erkölcsi-társadalmi magatartás és magatartás-determináció folyamatában. Fontos feladatunk tehát ebben a szakaszban a helyes - társadalmilag elfogadott - erkölcsi normák feltárása, a gyermeki világkép formálása, a pozitív értékek közvetítése tanulóinknak.
- Nagyon lényegesek az önértékelési motívumok, az önbecsülés és önbizalom. Kialakulásuk érdekében igyekszünk olyan feladatokat adni tanulóinknak, melyek megfelelnek a tanuló kompetenciájának: erőfeszítést igénylőek, de sikert ígérőek. Énképük kialakítása során ne csak az eredményt vegyék figyelembe, hanem a saját képességeiket is.
- Célunk a jövő elvárásainak megfelelően nyitott személyiségek formálása.
- A Nemzeti Alaptanterv pályaeorientációval kapcsolatos korszerű követelményeinek feldolgozásakor a " pszichés összetevők " között az ambíció előnyeit és az irreális, túlfajlett törekvés hátrányait, káros következményeit is megvitátjuk tanulóinkkal.
- Külön figyelmet fordítunk a túlzott becsvággal rendelkezők, a veszélyeztetett és a tehetséges gyerekek nevelésére.
- Kiemelt hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás és viselkedés fejlesztésére.
- A pályaeorientáció fontos eleme nevelő-oktató munkánknak.
- Felkészítjük tanulóinkat arra, hogy életpályájuk során többször kényszerülnek, kényszerülhetnek pályamódosításra.
- A nyolcadik osztály végén záróvizsgán vesznek részt tanulóink, melynek célja , hogy a tanórákon elsajátított ismereteket rendszerezék, ismétlésképpen felelevenítsék, és egyben vizsgarutint szerezzenek.

Nagy hangsúlyt fektetünk a horvát testvér-iskolai kapcsolatok ápolására.

A tanítási órákon kívüli lehetőségekkel is élni kell: pályázatok, kirándulások, csereutazások tehetik eredményesebbé, élményszerűvé a nyelvtanulást.

A tanulóknak képességeikhez mértén tudniuk kell a nyolcadik év végére a horvát nyelvet alapfokon használni. Motiválni kell őket az alapfokú horvát nyelvvizsga letételére.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján az iskola minden osztályban (1-2. és 5-6. osztály, felmenő rendszerben), megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - *horvát néptánc oktatással*
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.
3. A többi alsós osztályban (kifutó rendszerben):
 - testnevelési órák heti 3-szor
 - tanórák utáni (a tanulók órarendjébe illesztett) játékos, testedző órák 30 percben (tanítók ill. napközis nevelők irányításával) heti 2-szer azokon a napokon, amikor nincs testnevelésóra
 - alsós sportkörök (atlétika, tömegsport, futball, floorball). Ezekben folyik a tehetséggondozás és a versenyekre, szereplésekre való felkészítés is.
 - osztálykirándulások, túrák

Az iskola az alsós tanulók részére a 3. osztályban (agy más alsós évfolyamon) *úszásoktatást* szervez.

A mindennapi testnevelés céljai:

- a tanulók egészségének megőrzése (testi fejlődésük, érésük támogatása, higiénés szokások kialakítása, ortopédiai elváltozások megelőzése, a keringési és légzőrendszer erősítése)
- mozgáskultúrájuk fejlesztése (alapvető mozgáskészségek kialakítása, fejlesztése, a koordinációs készség fejlesztése, az úszás elsajátítása)
- a tanulással együttjáró szellemi túlterhelés csökkentése, feszültségoldás
- tanulási, játék – és sportolási élmények nyújtása
- pozitív személyiségjegyek kialakítása, fejlesztése

A mindennapi testedzés megszervezésének lehetőségeit az iskola pedagógiai programja, sportolási hagyományai és személyi-tárgyi feltételei határozzák meg.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban a kötelezően választható tantárgy a *horvát nyelv*.

A szülők beiratkozáskor nyilatkoznak arról, hogy kéri-e gyermekük számára a nemzetiségi kétnyelvű (horvát-magyar) oktatás megszervezését, illetve az abban való részvételt.

Iskolánk nagy hangsúlyt fektet a tanítási órán kívüli feladatok szervezésére, ehhez legtöbbször a saját erőn kívül pályázati forrásokat veszünk igénybe, ezért a tanításon kívüli foglalkozások igen változatos képet mutatnak.

Általános szervezési szempont a felzárkóztatás és a tehetséggondozás, valamint olyan egyéni kompetenciák fejlesztése, amely nem szorítható egy-egy tantárgy keretei közé. Az ilyen jellegű szakköri foglalkozások általános elve az, hogy minimum 8 tanuló vegyen részt a foglalkozásokon.

Iskolánkban valamennyi alsós évfolyamon heti 2 óra felzárkóztató foglalkozást tartanak a pedagógusok. Ezekre a foglalkozásokra a pedagógusok irányítják a diákokat.

Az SNI-s tanulók részére a törvényben előírt számú fejlesztő foglalkozást- valamennyi tanuló részére pedig a szükséges logopédiai fejlesztést biztosítottuk

A szakkörökre a tanulók a tanév elején írásban jelentkeznek. Intézményünkben a következő szakkörök működését tartjuk indokoltnak:

Szövő, honismereti, horvát néptánc, tambura, horvát nyelvvizsga előkészítő, rajz, német, sportkör, floorball, magyar.

Iskolánkban a következő rendszeres rendezvényeket, táborokat, kirándulásokat szervezzük:

- Tanév végi horvát nyelvi olvasó- és tamburatábor (2-8. évf. részére)
- 4. és 5. osztályban erdei iskola
- Nakovich szépkiejtési verseny (horvát nyelvű, régiós szintű)
- „Fürge lábak” sportvetélkedő (Sopron járás kisiskoláinak)
- A 4. osztály tanulóinak egyhetes kirándulása Busevec községbe (Horvátország)
- A 6. (és más) osztály kirándulása Čavle- Jelenje partneriskolákba (H.o.)
- Horvát nyelvi tábor Pag-szigetén, Vlasiciben (Orsz. Horvát Önk. fizeti+ önköltséges)
- Karácsonyi játszóház
- Húsvéti játszóház
- Bábszínház szervezése alsósoknak
- Interaktív színházi előadások felsősöknek
- Buseveci partneriskola fogadása
- Čavle- Jelenje partneriskola fogadása
- „Dan mladine” (Fiatalok napja) hétvégi programsorozat 1 napján való részvétel
- CROATIADA- az országos Horvát önkormányzat által szervezett versenyen való részvétel 8több témában írják ki)
- Regionális horvát nyelvi verseny Kimle/Bezenye/Szentpéterfa váltakozó szervezésében
- „GRAJAM” horvát nyelvű énekverseny (népdal+ modern) Felsőcsatár

Iskolánk a következő projekteken vesz részt partnereként:

1. "Örökségünk Alpokalja-Fertő táj" projekt- 2013. szeptemberétől projekthét tervezése a helyi hagyományok megismertetése céljából (saját tanulókat+ más iskolák tanulóit)
2. TÁMOP - 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában- Színjátszóház
3. TÁMOP - 3.2.13-12/1 Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában- Egyháztörténeti Levéltár, Győr

4. „Škola hrvatskog jezika“ testvériskolai projekt, melynek keretén belül horvátországi tanárok érkeznek néhány hétre iskolánkba, és bekapcsolódnak a horvát nyelv oktatásába.

Mivel az iskola kis létszámú (2020.09.01-jén 156 tanuló és 13 tanár), valamint nincsenek párhuzamos osztályok, ezért pedagógusválasztásra nincs lehetőség.

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, számonkérésének rendje

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára. A tanév során minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Azért kell minden műveltségi területen törekedni arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni. A tájékoztató füzetben a pedagógusnak minden bejegyzést dátummal és kézjeggyel kell ellátnia.

A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti egy vagy annál kevesebb óraszám esetén félévente legalább három,
- minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor.

A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

- *Szóbeli számonkérések:*

o szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján,

o óráközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége,

o önálló kiselőadás: egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

- *Írásbeli számonkérések:* egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

Fajtái:

o írásbeli felelet (max. 15-20 perc időtartamban): teszt, szódolgozat, tudáspróba,

o házi dolgozat,

o témazáró dolgozat (45 perc időtartamban) - év eleji és év végi felmérések.

- *Gyakorlati számonkérések:*

o A számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható.

o Ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése is.

Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai

- Írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen.
- Írásbeli felelettel alkalmasszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról.
- Témazáró dolgozat írására a témaköröknek megfelelően évente 3-4 alkalommal kerüljön sor.
- Két témazárónál többet egy napon nem lehet íratni.
- A témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni
- Az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése.
- Az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegynek felel meg.

Az írásbeli beszámoltatások értékelésben betöltött szerepe, súlya:

A félévi és tanév végi osztályzatok kialakításánál kiemelt szerepe van a témazáró dolgozatnak. A témazáró dolgozatok valamint az év eleji és év végi felmérők osztályzatánál az alábbi százalékos teljesítményeket kell figyelembe venni:

Alsós és felsős évfolyamon:

0-40 % Nem felelt meg - elégtelen (1)

41-60% Megfelelt - elégséges (2)

61-80% közepes (3)

81-90% Jól megfelelt - jó (4)

91-100% Kiváló - jeles (5)

Értékelés módja

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelés kiterjed az iskolai élet egészére: a tanulmányi, a szabadidős, illetve a közösségi munkára. A tanulmányi munka értékelésének alapja a tantárgyanként megfogalmazott követelményrendszer.

A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének és teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyitantervében előírt követelményekhez. Emellett figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e, vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta. Az ellenőrzés és értékelés csak akkor tölti be szerepét, ha folyamatos, objektív és előre meghatározott, és az ismertetett követelményeken alapul.

Szöveges értékelés

Az értékelés ezen módját az első évfolyamon valamint a második évfolyam első félévében alkalmazzuk. A szöveges értékeléssel lehetővé válik és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, stb. figyelembe vétele.

Havonta :%-os, vagy szöveges bejegyzés a naplóban

Félévkor : Fejlesztő értékelés előmeneteli napló alapján

Év végén : Bizonyítványban – fejlesztő értékelés szöveges értékelő program alkalmazásával

Értékelés érdemjeggyel

Az érdemjegyes értékelés 2. osztály 2. félévében kezdődik.

A pedagógus a tanulók teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen érdemjegyekkel értékeli.

Az érdemjegyek tartalma:

5 (jeles):

Kifogástalan tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, képesség az önálló ismeretszerzésre, anyagfeldolgozásra, tanórai aktivitás.

4 (jó):

Megfelelő tárgyi tudás, a tananyag összefüggéseinek értése, elfogadható kifejezőkészség, az önálló ismeretszerzés képessége, tanórai aktivitás.

3 (közepes):

Bizonytalan tudás, egyenetlen teljesítmény és aktivitás, önállótlan, a beszámoltatások alkalmával tanári segítség igénylése, hiányos fűzetvezetés, kifogásolható külalak. Önálló tanulásra, ismeretszerzésre csak segítséggel képes, ismereteiről nem tud összefüggőszöveg formájában számot adni.

2 (elégséges):

Tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállótlan, fűzetvezetése tanulását nem segíti. Számonkérések alkalmával jelentős segítséget igényel, csak kérdésekre válaszolva tud ismereteiről számot adni.

1 (elégtelen):

Tudása nagyon hiányos, a továbbhaladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes, taneszközei hiányosak. Fűzetvezetése rendezetlen, összefüggéstelen, hanyag. Tanára segítő kérdéseire sem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.

A házi feladat és a felszerelés hiányára illetve a tanuló magatartására nem adható tantárgyi elégtelen.

Értékelés osztályzattal

A tanuló osztályzattal történő értékelésére félév végén a tájékoztató fűzetben, a tanév végén a bizonyítványban kerül sor. A tanév végi osztályzat az egész tanévben nyújtott teljesítményt minősíti. Az osztályzat az érdemjegyeken alapul, melyek közül a témazáró dolgozatok, a félévi- és év végi dolgozatok súlyozottan számítanak.

- Nevelőtestületi dicséret: tanév végén kitűnő tanulmányi eredményért, példamutató magatartásért, kiemelkedő szorgalomért együttesen.

A házi feladat és felszerelés hiányának beszámítása az értékelésbe

A tantestület megállapodása szerint a házi feladat és a felszerelés hiányát a következők szerint értékeljük:

- Az osztály részére nyitott magatartás – szorgalom értékelése :fűzetben, tantárgyanként jelezzük a hiányosságot és a hó végi értékelésnél a tanuló szorgalom jegyében beszámítjuk.

Táblázat a füzetbe

	szeptember	október	november	december	január
matematika					
magyar irodalom					
német					
stb.					

8. A tanulók jutalmazásának, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

8.1. A tanulók magatartásának értékelése és minősítése

A tanulók magatartását az 1.évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen értékeli és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi.

A 2. évfolyamon a 2. félévtől, valamint a 3.-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály, az iskolai közösség életében, a *nemzetiségi hagyományőrzésben* aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség, munkájában, a *nemzetiségi hagyományőrzésben* csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intóje van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

8.2. A tanulók szorgalmának értékelése és minősítése

A tanulók szorgalmát az 1.évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szóvegesen értékeli és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A 2. évfolyamon a 2. félévtől, valamint a 3.-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vítás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken, *nemzetiségi rendezvényeken* önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken, *nemzetiségi rendezvényeken* való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

8.3. Az iskolai jutalmazások és elmarasztalások formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- *az iskola nemzetiségi életében, a horvát nyelv ápolásában tevékenyen részt vesz,*
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,

- példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A nevelőtestület az egyes tanévek végén a jutalmazás következő formáit is alkalmazhatja: „Legjobb alsós tanuló”, „Legjobb felsős tanuló”, „Legjobb sportoló”, a nemzetiségi nyelv és kultúra ápolásában több éven át kiemelkedően teljesítő tanuló „Nakovich-díj”-ban részesül, mely az elismerő oklevélen kívül könyvvásárlási utalvánnyal is jutalmazza a tanulót.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

8.4. Az iskolai elmarasztalások formái

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;

Az iskolai fegyelmi büntetések formái (KT.76 §.)

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába (amennyiben az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott)

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

9. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz elsősorban horvát nyelvből, valamint a kétnyelvű képzés keretében oktatott tantárgyak óráin az IRÁNYELV előírásai alapján.

Egyéb tantárgyak esetében akkor, ha az osztály létszáma meghaladja a köznevelési törvényben előírt tanulólétszámot, és az egyéb feltételek is biztosítottak (terem, szaktanár)

A tanórán kívüli foglalkozások intézményünkben 8 főtől (nemzetiségi minimumlétszám) szervezhetők.

10. A tanulók fizikai állapotának mérése

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Anrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997. és Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez, minősítéséhez. Szerkesztette: Tompa Ferenc, OM 2000.*)

2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az ellenőrző könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

3. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútós mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: **HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN** (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: **HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL FOLYAMATOSAN** (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18

14	12	13	14	15	16	17	18	19
-----------	----	----	----	----	----	----	----	----

4. A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

<i>Elért összes pontszám</i>	<i>Minősítés</i>
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes
43 – 52	jó
53 – 63	kiváló

11. Az egészségnevelési és környezeti nevelés elvei

- Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
 - a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia Földrajz, Horvát nyelv tananyagai
 - az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
 - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen;
 - évente kétszer papírgyűjtés szervezése

- erdei iskola a 4. 5. évfolyamon
- természetvédelemmel foglalkozó rajzpályázatokon való részvétel
- nyaranta horváltábor szervezése

CÉLOK, ALAPELVEK

Az egészség a teljes szellemi, fizikai és szociális jólét állapota. Ebből a rövid meghatározásból adódóan az egészségnevelés célja, hogy elősegítse a tanulók egészséges életvitelének kialakítását. Olyan viselkedési és magatartásformák alakuljanak ki bennük, melyek révén felismerik és megkülönböztetik a saját egészségük megőrzése érdekében követendő utat.

- Váljanak képessé arra, hogy nyomon kövessék saját egészségi állapotuk alakulását. Érzékeljék a külső és belső környezeti tényezőket, az azok megváltozásából fakadó és egészségi állapotukat érintő hatásokat. Így képessé válhatnak egészségük megőrzésére, valamint a veszélyeztető hatások elkerülésére, vagy legalább csökkentésére.
- El kell juttatni tanulóinkat arra a szintre, hogy az „egészséges életmód” elcsépelten hangzó szlogenjét valós tartalommal töltsék meg, az mindennapi életük részévé váljon. Ne érezzék kötelező feladatnak az ide kapcsolódó tevékenységeket, hanem belülről fakadó, természetes igényként éljék meg. Ezt kialakítani pedig hosszú évek munkájával, és csakis egészen kisgyermekkortól lehet.

Természetesen ezen feladatok megoldásához az iskola egymaga kevés. Ezért nagymértékben kérjük és elvárjuk a „szülői ház” támogatását, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy a felnövekvő nemzedékek egészségesen és egészséges szemléletmóddal éljenek és azt adják tovább az utánuk következő generációknak is.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS SZÍNTEREI AZ ISKOLÁBAN

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életre nevelésben. Tevékenységével szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Tárgyi és személyi feltételeivel is segítenie kell az iskolának abban, hogy azok a pozitív szokások és magatartásformák kialakuljanak, amelyek a tanulók egészségi állapotát megőrzik illetve javítják.

Az alábbi területeket kívánjuk az egészségnevelés témakörébe átfogóan bevonni:

- egészséges táplálkozás
- sport és mozgáskultúra
- káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, bódító- és kábítószer, serkentő anyagok) elleni küzdelem
- gyógyszerhasználat
- betegségek, fertőzések felismerése (egyszerű fertőzésektől az COVID-ig)
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- pár, társas és kommunikációs kapcsolatok
- viselkedéskultúra
- életvezetés
- fizikai, szellemi tevékenységek és pihenés egyensúlya

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a) a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f) a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h) a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban /iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

13. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Kooperatív technikák

Pedagógusoknak az együttműködés, feladatuk ellátásához feltétlenül szükséges elvárás.

Milyen speciális hatásokat fejt ki az egyénre az együttműködés:

- az együttműködő egyének pozitív kölcsönös függésbe kerülnek
- nagyobb mértékben tudják helyettesíteni egymást, mint pl. a versengő felek
- egymás cselekvéseit pozitívan értékelik

Tanulmányi munkában az együttműködés alapja a megismerés, elfogadás és kötődés.

- A nevelőnek meg kell ismernie tanulói erőnyeit, gyengéit.
- Úgy kell alakítani, hogy a tanulók megismerhessék egymás erősségeit, gyengéit.
- A rangsorképzés sokféle legyen, sokféle szempont szerint jöjjön létre.
- Segítse az önismeret, önbecsülés kialakulását, megtartását.
- Őrizze meg az egyén személyiségét /másságát/.
- Mindenki azt a részfeladatot végezze, vállalja el, amire kompetenciái „feljogosítják”.
- A közös siker egyéni kielégülést, munka és feszültség feloldás is legyen.

Projekt módszer

A projekt nem más, mint eredményes együtt alkotó tevékenység. A projekt módszer az általános iskolai oktatásban újszerű, modern sok felkészülést kíván, de megéri, hiszen leegyszerűsödik a nevelési helyzet, sok új technikát, módszert ilyenkor próbál ki, tanul meg a tanuló és a tanár-diák viszony is elmélyülhet.

A projekt tanítás elősegíti a tanulási folyamatban való részvétel magasabb szintjét:

- a diákoknak alkalmazniuk és rendszerezniük kell az egyéb tantárgyak tanulása során szerzett tudásukat és készségeiket
- a tanulók is új szerepet kapnak: önállóságot, magukért és másokért is felelősséget kell vállalniuk
- a projekt módszer arra is alkalmas, hogy fejlesszük a tanulók professzionális magatartását.

A projekt munkaformái: (némelyikét a hagyományos oktatás keretén belül is alkalmazzuk)

Csoportmunka, könyvtári kutatás, szakkönyvek megismerése, telefonálás, plakátkészítés, fényképezés, interjúkérdések összeállítása, interjúkészítés, számítógépes adatfeldolgozás, videofelvétel,- beszámoló készítés, szituációs játékok, drámapedagógia alkalmazása stb.

A projekt lebonyolítás időtartama szerint lehet:

- egy nap / témanap/
- egy hét /témahét/
- 3 hetet meghaladó projekt

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek.

A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat.

Iskolánkban évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel, *horvátsággal* kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.

Drámapedagógia

Valójában gyermek-csoportpszichoterápiás munkának vehető a drámapedagógia alkalmazása. A dramatikus formák csak kiegészítői az oktatás hagyományos formáinak:

- a tananyag bizonyos részei drámával
- plusz tudás nyújtása dramatikus eszközökkel

Személyiségfejlesztés és drámapedagógia: ismert kell, hogy legyen a pedagógusok számára, hogy a dramatikus tevékenységi formák csoportosítása négy szempont szerint történik:

1. *Gyakorlatok*
2. *Dramatikus játék*
3. *Színház*
4. *Tanítási dráma*

A várható eredmény hosszútávon mindenképpen a személyiség pozitív irányú változását mutatja. A gyakorlat eredményességének *ellenőrzése* a gyakorlat végzése közben történik, mivel csak folyamatában értékelhető - a tanár állandóan szemmel tartja a gyerekeket.

Iskolánk pedagógiai gyakorlatában teret kapnak az alábbi módszerek:

- az *aktív tanulás*, a tanulói kompetenciafejlesztés (utóbbinak megjelenési gyakorisága sokszorosára nőtt a Nat-ban),
- az *egyévre szabott tanulási lehetőségek* térnyerése,
- a *tanulói együttműködésen alapuló tanulás*, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- *multidiszciplináris órák*, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a *teamtanításnak* olyan *alkalmazása*, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a *digitális technológiával támogatott oktatási módszerek* rendszeres alkalmazása iránti igény.

14. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

A) A házi feladatok meghatározásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- házi feladat előkészítettsége

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint.
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését - a befektetett munka arányában - jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A házi feladatok – mind a szóbeli, mind az írásbeli – a tanítási órán feldolgozott ismeretek gyakorlását, elmélyítését szolgálják. A hiányzó házi feladat pótlólagos elvégzését szükségesnek gondoljuk, többszöri hiány esetén szaktanári figyelmeztetést javaslunk. Fontosnak tartjuk, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek maradjon idejük életkori sajátosságuknak, gyermeki személyiségüknek megfelelő tevékenységekre; pihenésre, regenerálódásra, mozgásra, játékra.

15. A horvát nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk.

A tantárgyi keretek között megjelenő nemzetiség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, történelmének, földrajzának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák

- osztályfőnöki órák

- tanórán kívüli tevékenységek:

- szakkörök,
- hagyományőrző rendezvények,
- kiállítások,
- szabadidős tevékenységek,
- táborozások,
- színház- és múzeumlátogatás,
- hangverseny látogatás,
- irodalmi találkozók,

- megemlékezések, évfordulók,
- projektnapok,
- rajzversenyek,
- iskolai, valamint települési rendezvényeken való fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

KÓPHÁZI ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

PEDAGOŠKI PROGRAM KOLNOFSKE ČUVARNICE

1. 1. Adatlap:

Az intézmény hivatalos elnevezése: Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda Kópházi Tagóvodája

Címe: 9495 Kópháza Petőfi tér 6.

Fenntartója: Kópháza Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

Az intézmény típusa: többcélú intézmény (óvoda)

A csoportok száma: 4

Az intézmény alaptervekenysége, szakfeladata az alapító okiratban meghatározottak szerint

A program érvényessége: 2016.09.01-től 2024.08.31-ig

Pedagógiai programunk készítésének törvényi, jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény
- Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet.

1.2. Az óvoda, a falu bemutatása:

Kópháza kb.2100 lakosú község Soprontól 6 km-re a Kisalföld és az Alpokalja határán. Lakói nagyrészt Sopronban dolgoznak, illetve a szomszédos Ausztriában. Helyben néhány vendéglátó üzemegység, néhány vállalkozás és az intézmények adnak munkalehetőséget. Területileg nagy kiterjedésű, két részből áll: lakói elnevezése szerint Kis-Kópháza és Nagy-Kópháza. Horvát neve: Koljnof. Lakói 50 %-a horvát anyanyelvű.

A falu közepén kora klasszicista stílusú templom található Szt. Mártonról elnevezve, határában késő-barokk templom áll, a Fekete Máriának ajánlva. Ennek építetője Nádasdy Ferenc gróf. A falu szélein erdőségek illetve szántóföldek vannak. Közelében egy „szőlőhegy” emelkedik, ahol a falu lakói szőlőtermesztéssel foglalkoznak. A „hegyen” egy „Mátyás-kunyhó” elnevezésű pihenőház áll, ami a falu nagy szülöttéről, a költő Sinkovits Mátyásról (Capa) kapta a nevét. A falu közepén Szt. Flórián szobor és egy falumúzeum is látható, amit a lakók segítségével Tihanyi Mátyás egykori tanácselnök és később a honismereti szakkör nagy szorgalommal rendezett be régi bútorokkal és használati tárgyakkal. Községünkben több üzlet, vendéglátó egység, fogorvos, gyógyszertár, intézmények: polgármesteri hivatal, általános iskola, művelődési ház, könyvtár, orvosi rendelő, védőnő rendelője, posta van.

A hagyományőrzést a falu mindig fontosnak tartotta – különböző korú kórusok, tánckarok, tamburazenekarok működnek itt.

Óvodánk története

Óvodánk 1945 óta létezik, kezdetben egycsoportos (12 gyermekkel) volt, és csak a nyári időszakban tartott nyitva. 1955-től 3 csoporttal működik. A gyermekek létszáma az évek során nagy változáson ment keresztül. A legnagyobb csoportlétszámok 1966-73 között voltak: 35-37 fő csoportonként. Később ez fokozatosan csökkent, az átlag 25-27 fő egy csoportban.

Napjainkban is ez a helyzet. A magyar és a horvát nyelvű gyerekek aránya még ennél is nagyobb mértékben változott. Csoportonként 1-2 gyermek érti egy keveset a nyelvet, beszélni alig-alig tudnak. Sok a vegyes házasság, ahol az egyik magyar anyanyelvű szülő miatt már csak magyarul beszél a család, azon kívül sok beköltöző család telepedik le a faluban. Örvendetes, hogy az utóbbi években egyre több szülő tartja fontosnak, hogy gyermekük megtanuljon horvátul, de ezért ők sajnos semmit nem hajlandók tenni. Az eredményt kizárólag az óvodától várják.

Óvodai nevelőmunkánkban kezdettől fogva jelentős szerepet játszott a helyi hagyományokra való támaszkodás. Programunk egyediségét a hagyományápolás, a természeti környezetre figyelés és a horvát nyelvű nemzetiségi nevelés adja. Helyi nevelési programunk céljainak, feladatainak megfogalmazásában arra törekedtünk, hogy megőrizzük eddigi értékeinket, ugyanakkor figyelembe vettük Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának irányelveit, valamint a Nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet irányelveit is. Óvodánk 4 tiszta életkorú csoporttal működik.

1.3. Az óvodai élet megszervezésének elvei:

a) Személyi feltételek

Az óvoda dolgozóinak létszáma:

Beosztás szerint: óvónő: csoportonként 2 fő
dajka: csoportonként 1 fő

Óvodánkban a nevelőmunka középpontjában a gyerek áll. A nevelésükhöz szükséges személyi feltételek biztosítottak az intézményben, a nyitvatartási idő alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. A pedagógiai munkát pedagógiai asszisztens és a dajkák segítik. Az óvodapedagógusok a törvényi előírásoknak megfelelő főiskolai végzettséggel rendelkeznek. Közülük négyen horvát nemzetiségi óvónők. A dajkák is elvégezték a dajkaképzőt.

Pedagógiai munkánkat heti egy alkalommal logopédus segíti. Óvodapedagógusainknak meg van az igénye az önművelésre, a körülményekhez képest törekednek szakmai tájékozottságuk, szaktudásuk fejlesztésére. A nevelést segítő szakképzettségek megszerzésére törekednek: szakvizsgák közoktatási vezető, fejlesztő pedagógus, gyógytornász szakokon, zeneiskolai végzettség, nyelvtanfolyamokon való részvétel, tanfolyamok a logopédia, környezetvédelem, oktatástechnika, területein, szociálpedagógiai végzettség.

Óvónőink személyiségvonásaiban a humanizmust, a pedagógiai optimizmust, a hitelességet, tapintatot és empátiát érezhetjük. Az óvónői párok tudnak együtt tervezni, tudnak összehangoltan, feladatokat megosztva dolgozni. Képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni. Ehhez szükséges a két óra átfedési idő. Az óvónők munkáját csoportonként egy dajka segíti. A takarító és udvargondozó feladatait is ők látják el. Az óvónők bevonják őket a közösségi élet és egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, értékelésébe.

Az intézmény munkáját az óvodavezető koordinálja, irányítja a pedagógiai, tanügy-igazgatási, munkáltatói, gazdálkodási, közéleti, menedzselési feladatok ellátása során. A dolgozók munkájukat munkaköri leírásaik alapján végzik. Mindezeket a szabályozásokat az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

b, Tárgyi feltételek:

2015 júniusában adták át az óvodafejlesztési pályázaton nyert támogatásból felújított, és még egy csoportszobával valamint tornaszobával, logopédiai fejlesztő helyiséggel, sószobával kibővített épületet. Emellett igényes udvar és parkoló is segíti az óvoda mindennapjait.

Az óvoda épületét, udvarát, berendezését úgy alakítjuk, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyermekek nevelését, fejlesztését. Az óvoda a pedagógiai programjának megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik.

Az épületek és a felszerelések a gyermekek biztonságát, kényelmét és fejlődését biztosítják. Tiszta, gondozott, esztétikus környezet biztosítja az egészség megőrzését, a mozgás- és játékgény kielégítését a gyermekek változó testméreteihez igazodva. Felszereltségünk jó, folyamatosan, az önkormányzat támogatásából, alapítványunk és a szülői munkaközösség támogatásából, valamint pályázatokon nyert összegekből újítjuk meg.

A nevelési program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszközök, felszerelések:

- A gyermekek mozgásának, játékgényének kielégítéséhez szükséges játékeszközök, tornaszerek, mozgásfejlesztő tornaszerek napi játékos használatra
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését szolgáló speciális eszközök, segédeszközök
- Esztétikus mesekuckó (meseszék, párnák, szőnyeg, albumok a tanult mesékről, versekről, énekekről, stb.)
- Hangszerek (dob, triangulum, népi hangszerek, stb.)
- Rajzolóhoz, festéshez, plasztikai munkákhoz, barkácsoláshoz szükséges anyagok, eszközök
- Szakkönyvek, módszertani kiadványok, informatikai eszközök
- Fejlesztő játékok, melyek esztétikusak, a gyermekek életkorának megfelelőek, részképességeket fejlesztenek
- Udvari játékok
- Hagyományos óvodai játékok, eszközök, berendezések, tárgyak

c) Az óvodai élet megszervezése:

Csoportszervezés:

A csoportok összetételét a felvett gyermekek életkora és az óvoda helyi adottságai is befolyásolják. Kialakítunk homogén és részben osztott csoportokat a beíratott gyermekek, szülői igények és a pedagógiai elvek figyelembe vételével. Csoportszervezésünkben azonban a homogén csoportok kialakítására törekszünk.

Napirendünk:

6³⁰ – 10³⁰

Játék a csoportszobában: Játékba integrált egyéni és mikro-csoportos tevékenységek: rajz, mintázás, kézimunka, ének-zene, környezetben szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése, vers, mese. Testápolási tevékenységek, tízórai.

10³⁰ – 12

Játék a szabadban: énekes játék az udvaron, edzés, kocogás, séta.

12 - 13¹⁵

Ebéd, testápolási tevékenységek.

13¹⁵ – 14³⁰
14³⁰ – 16³⁰

Pihenés, alvás mesével, altatódallal.
Testápolási tevékenységek, uzsonna, játék a csoportszobában illetve a szabadban.

Hetirendünk:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés
Ének, zene, énekes játék, gyermek-tánc	Rajzolás, mintázás, kézi munka	Mozgás	A külső világ tevékeny megismerése	A külső világ tevékeny megismerése

A hetirendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő stabil, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek, ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógusok döntése alapján a rugalmasságra.

A hetirend összeállításánál figyelembe vett tényezők:

- helyi tárgyi és személyi adottságaink
- a tanulás szervezésének rendszere

2. Célunk:

Az „Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja” szellemében célunk a 3-6-7 éves óvodások sokoldalú, nyugodt, harmonikus, élmény-gazdag fejlesztése. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásával, a hátrányok csökkentésével, az egyenlő hozzáférés biztosításával, az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is), a néphagyomány-ápolás és a természetvédelem gazdag eszköztárával. A hagyományok és a természet iránti fogékonyság megalapozása a gyermekek érzelmein át a családok aktív együttműködésével, valamint **a horvát nemzetiség nyelvének, kultúrájának átörökítése a nemzetiségi identitástudat megalapozása** a gyermeki szabadság és jogaik tiszteletben tartásával. Céljaink megfogalmazásánál figyelembe vettük A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet előírásait.

3. Gyermekkép, óvodakép:

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Az óvoda biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének optimális feltételeit. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyéneenként változó testi és lelki szükségletei

vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Nevelésünk gyermekközpontú, biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi, a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról. Ezen tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról,
- emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

Nemzetiségi óvodánk óvodai nevelésében biztosítjuk a horvát önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a horvát nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

4. A nevelés feladatai:

Az óvodai nevelés általános feladata a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A gyermekek érési folyamatához igazított, életkori sajátosságainak megfelelő, ahhoz messzemenően illeszkedő eszközökkel történő segítségadás, személyiségfejlődésének, egyéni készségeinek, képességeinek kibontakoztatása, érzelmileg biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkörben, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységgel, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékra, amely az éppen fejlődő szomatikus és pszichés funkciók kibontakozásához biztosít szociális és tárgyi környezetet. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszik. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére irányul, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségekbe

történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az óvodai nevelés biztosítja az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, a horvát nyelvi nevelést, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Ennek összetevői:

1. Egészséges életmód alakítása, gondozás
2. Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
3. Anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

4. 1. Egészséges életmód alakítása, gondozás:

Célunk:

A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének elősegítése.

- a mozgáskultúra kialakítása, a mozgás megszerettetése
- a betegség-megelőző szokások kialakítása
- a személyi és környezeti higiénia biztosítása
- egészséges életvitel igényének alakítása az egészséges testi fejlődés érdekében.

Feladataink:

a/ A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.

b/ A gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának, testi fejlődésének elősegítése. A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.

c/ A gyermekek tisztaság, ápoltság, egészséges életmód iránti igényének alakítása.

d/ A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

e/ Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

f/ A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet biztosítása.

g/ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.

h/ A megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki, nevelési feladatok ellátása.

A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése:

A gyermekek óvodába lépése előtt családlátogatás alkalmával tájékozódunk az otthoni körülményekről, szokásokról, életvitelről.

A gyermek testi szükségleteinek kielégítése során a szokások alakításához nélkülözhetetlen a felnőtt gondoskodása, szeretete, az óvónő és a gyermek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes testközelség megléte. A gyermekek attól fogadnak el gondoskodást, aki őszintén

közeledik hozzájuk, tapintatot, elfogadást mutat. Ilyen feltételek mellett tárhatók fel a gyermek igényei, családból hozott szokásai. A fokozatosság betartásával törekszünk arra, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. A beszoktatás ideje alatt minden gyermekkel együtt végezzük a teendőket, hogy megtanulhassák a testápolási szokásokat.

- A helyes életritmust a folyamatossággal teremtjük meg, melyet a napirend rugalmassága és kötetlensége jellemez. A folyamatos játéktevékenységben azonos időpontban ismétlődnek az étkezések, a mindennapos testnevelés, a mese, a levegőzés, az udvari játék, a pihenés. Jó közérzetük érdekében figyelemmel kísérjük testi szükségleteik igényét. A gyermekek hangulatváltozásai jelzésül szolgálnak közérzetükről.
- A gyermekek egészséges fejlődésének fontos feltétele az egészséges táplálkozás, mely az elhasznált energiát pótolja és a további testépítést biztosítja. A gyermekek a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük $\frac{3}{4}$ részét az óvodában kapják. Ezért magunk állítjuk össze étrendjüket, hogy az kellően változatos és megfelelő tápanyag-összetételű legyen. Ahhoz, hogy a szülők tudják, mit eszik gyermekük az óvodában, rendelkezésükre áll a kifüggesztett heti étlap. A gyakorta visszatérő zöldség- és gyümölcsfeldolgozó tevékenységek, a „gyümölcsnapok”, a közös csemegézés formálják gyermekeink szemléletét, a szülők figyelme is ráirányul a nyers zöldség- és gyümölcsfogyasztás, a rágás fontosságára. A szülők segítségével megismerjük a gyermekek különböző táplálkozási szokásait, hogy kellő toleranciával fogadhassuk a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönözzük, de sosem kényszerítjük a gyermekeket az ételek elfogyasztására. Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakaszában ihassanak. Fontosnak tartjuk az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartását. A gyermekekkel közösen a nagyszüleink, dédszüleink étrendjéből átvett ételeket is készítünk.
- A testápolás a gyermekek tisztaságigényének kialakítását, egészségügyi szokásainak megalapozását szolgálja. Az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában. Testápolás közben a gyermekek utánzási hajlama lerövidíti a szokás-tanulás folyamatát (mosakodás, kéztörölés, fogmosás, fésülködés). Fontosnak tartjuk a felnőtt állandó segítőkész jelenlétét. Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket, ezért igyekszünk elérni, hogy a szülő többrétegűen, praktikusán öltöztesse gyermekét. Egészségügyi szempontból szükséges a cserecipő.
- A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme óvodai életünknek. A mozgás belső igény, élmény a gyermek számára, amit felszabadultan, jókedvűen, örömmel végez. A gyermekek mozgásigénye egyénileg eltérő. A néhány percig tartó szervezett mozgásos tevékenységek (mindennapos és a „nagytestnevelés”) jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését. Pedagógusaink felkészültsége, megfelelő tornaeszközeink segítik gyermekeink harmonikus mozgásának fejlesztését.
- A gyermekek alvásiigényének egy részét az óvoda elégíti ki. Az alváshoz tiszta levegőre van szükség, ezért lefekvés előtt alaposan szellőztetünk. A nyugodt pihenés feltétele a csend, bizonyos bezártság. Az elalvás előtti mesélés és az azt követő altatók dúdolása kondicionáló reflexként hat.

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása:

Óvodai környezetünket úgy alakítottuk ki, hogy az messzemenően szolgálja gyermekeink egészségének védelmét, óvását, megőrzését. Fűtésrendszerünk, padlózatunk, világításunk kiváló, a szellőztetést megfelelően oldjuk meg. Gyakran járunk kirándulni, napunk nagy részét a szabadban töltjük, amihez megfelelő udvar áll rendelkezésünkre.

Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy csak egészséges gyermek járhat óvodába. A gyermekek ápoltsága, és a betegségmegelőzés érdekében e témában is szervezünk szülői értekezleteket, amelyekhez szakember segítségét is igénybe vesszük.

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, elkülönítve gondozzuk mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, erős köhögés esetén. A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltöztetéssel, személyes eszközök (törülköző, fogkefe, fésű, stb.) biztosításával igyekszünk gátolni. A 3-4 éveseknél gyakran előforduló bepisilés pszichés eredetű. Óvakodva a gyermek megszégyenítésétől, tapintatos, szeretetteljes bánásmóddal, a szülőkkel való partneri kapcsolat kialakításával igyekszünk megszüntetni okait.

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges óvodai környezet biztosítása:

- udvar
- épület
- egyéb helyiségek.

Az óvoda udvara:

A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges az egészséges és biztonságos környezet biztosítása. Fontos feladatunk a biztonságos, balesetmentes, egészséges környezet létrehozása, és megtartása, a gyermekek testi épségének védelme, a baleset-megelőzés. A gyerekek figyelmét folyamatosan felhívjuk az általuk használt udvari és csoportszobai játékeszközök helyes használatára. Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük gyermekeinket. Óvodánk legfontosabb fejlesztési tere az udvar. Akkor tölti be funkcióját, ha a gyermekek szinte egész napjukat kint tölthetik. Udvarunkon van árnyékos és napos játszó rész. Esztétikai szépségét a sok fa, cserje adja. A homokozás a gyermek udvari tevékenységeinek sorában elsődleges helyet foglal el. A földdel való játék a gyermek elemi, ősi szükséglete. Egészségük védelmében naponta lazítjuk, locsoljuk. A természetes mozgások gyakorlására nagy, tágas, füves térség áll a gyermekek rendelkezésére, ahol sok mozgásfejlesztő eszközt helyeztünk el (mászókák, hinták, mókuskerek). Szilárd burkolatú felületünkön speciális mozgásokat gyakorolhatnak (labdapattogatás, rollerezés, ugróiskola). Asztalaink napernyőkkel lehetőséget adnak egyéb tevékenységek végzésére a szabadban (agyagozás, rajzolás, festés). Környezettudatos magatartásuk alakításával a természeti környezet védelmére, közvetlen környezetük rendjének megteremtésére, megtartására nevelünk.

Az óvoda épülete:

A helyiségek padlói olyan anyagból készültek, melyek jól tisztíthatók, fertőtleníthetők, nem okoznak allergiás tüneteket. A csoportszobák falai világosak, nagy ablakkal, ami a természetes fény besugárzását szolgálja és a nap folyamán a többszöri levegőcserét is lehetővé teszi. A berendezési tárgyak gyermekléptékűek, esztétikusak, természetes anyagból készültek, formai kivitelezésük, elhelyezésük kizárja a balesetveszélyt. A gyermekek által használt eszközök, játékok elérhető magasságú polcokon vannak. Az óvoda épületét az óvodapedagógusok a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósításának figyelembevételével rendezik be. A több funkciót betöltő csoportszobát szabad játékre, különféle tevékenységek végzésére, étkezésre, testnevelésre, alvásra és pihenésre alkalmassá tesszük. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele az ízlésközzvetítés miatt, valamint a gyermekek jó közérzetének biztosítása miatt is fontos.

Az óvoda egyéb helyiségei:

Az öltözőben a gyermekek váltóruhája, cserecipője külön jellel ellátott helyen van. Jól látható helyen a szülők részére információs táblát függesztünk ki. A mosdóban a gyermek jellel ellátott törülközőjét, fésűjét, fogmosó-felszerelését könnyen megtalálja. A WC helyiségeket válaszfal és függöny határolja, tiszteletben tartva a gyermekek személyiségjogait. Balesetek ellátására mentőládát helyezünk el, amelynek ellenőrzése, feltöltése folyamatosan történik. Nagyon fontos óvodai környezetünkben az összhang megteremtése, amely tükrözi az óvoda hagyományőrzésből fakadó sajátos arculatát.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása:

A környezetvédelem mindig kiemelt helyet foglalt el óvodai munkánkban. Munkatervünkben ciklikusan kiemelt feladatként jelenik meg. Óvodai környezetünk alakításában figyelembe vesszük feladatait, sétáink, kirándulásaink során kihasználjuk a lehetőségeket a gyermekek tudásának gyarapítására. Szülői értekezletek alkalmával a szülőket tájékoztatjuk és segítségüket kérjük.

Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása:

Intézményünk rendelkezik szakképzett gyógytornással, aki éves rendszerességgel, a védőnővel együttműködve felméri gyermekeink testi állapotát, szükség esetén orvosi szakvéleményt kér, amely alapján összeállítja a prevencióra illetve korrekcióra szoruló gyermekek névsorát. Tanácsokat ad illetve konkrét fejlesztési tervet készít az óvodapedagógusoknak, és heti rendszerességgel gyógytornát tart a rászorulóknak.

Szervezett mozgásos tevékenységeink, különösen a prevenciós fejlesztő tornák (a szükséges eszközeink biztosítottak), a mozgásigény kielégítése segít a gerinc-deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő mozgással lúdtalpas gyermekeink lábtartását javítjuk. Gyermekeink ellenálló-képességét a lehető legtöbb idejű szabadban tartózkodással növeljük. Mozgásszükségletük kielégítése érdekében napi futó-kocogó lehetőséget biztosítunk. A futás fokozza a szív jó vérellátását, a rugalmasságot, állóképességet.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
- Zsebkezdőjüket önállóan használják köhögéskor, tüszentésnél egyaránt.
- Teljesen önállóan öltöznek.
- Ruhájukat összehajtva helyezik zsákjukba.
- Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, izlésesre törekvés.
- Ruhájukat ki-, begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek.
- Önállóan döntik el, miből, mennyit esznek, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Készség szinten használják a kanalat, villát, kést.
- Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- Tudatosan védik környezetük állapotát, a környezetükben élő állatokat, növényeket.

4.2. Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, szocializáció segítése:

Célunk:

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján, a gyermek biztonságérzetének megalapozásával, az önbizalom erősítése, az aktív érzékenység megalapozása az emberi és természeti környezet hatásaira. A „kiegyensúlyozott, boldog gyermek” állapot létrehozása.

Feladataink:

a/ az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig

b/ a gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében

c/ az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek

d/ az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól

e/ a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának szokás- és normarendszerének megalapozása

f/ az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek és a hazaszeretet és a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben mutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

g/ a gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be

h/ a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. A családi légkörben kialakul a gyermek érzelmi kötődése társaihoz és a felnőttekhez. A gyermekek barátságos, otthonos életterét az óvónő tervezi meg, de lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek ötletei, elképzelései is érvényesülhessenek. A Szabadon mozoghatnak a csoportszobában, mosdóban, ezzel is fokozzuk az otthonosság érzését.

Minden csoportnak van hagyománya, szokásrendszere, ami sajátos légkört biztosít és ez is mélyíti a gyermekek összetartozását. Az óvodakezdés első benyomásai „életre szóló” élményeket adnak, meghatározzák a gyermeknek és szülőnek az óvodához való viszonyát és a létrejövő kapcsolat minőségét. Nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést, türelmet kíván a beszoktatás. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermek szüleivel együtt ismerkedjék az óvodával. Ha lehetséges, minél hosszabb időn keresztül, fokozatos időcsökkentéssel vegyenek részt a szülők ebben a folyamatban. Ez több szempontból is nagyon hasznos. A gyermeknek a

szülői együttlét biztosságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri óvodánk életét, a gyermekek napirendjét, szokásait. Az óvónők a szülőkkel előre megbeszélik a beszoktatás menetét. Lefekvésnél az új gyermeket különös szeretettel veszi körül az óvónő. Fontos az is, hogy a többi gyermek biztonságérzete tudatában várja és nyílt odafordulással segítse az érkező gyermeket. A családi légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását. Mindehhez gazdag, tevékenykedtető életet biztosítunk. A közös élmények az óvodáskor végéig biztosítják együttműködésüket, amiben formálódik egymáshoz való viszonyuk. Az érdektelen gyermekekre különös figyelmet szentelünk, hogy mielőbb kideríthessük érdektelenségük okát, mert befolyásolásukat csak így indíthatjuk el.

A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében:

A beszoktatás időszakában szerzett pozitív érzelmi benyomások segítik a gyermeket a szociális tanulás folyamatában. A gyermek pozitív kapcsolata csak úgy alakul ki, ha jól érzi magát a csoportban. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvónőnek, aki irányítója, s egyben társa a gyermeknek. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. A korlátokat úgy szabjuk meg, hogy az adott korosztály meg tudja felelni az elvárásoknak. A nevelés akkor lesz hatékony, ha az óvónő a feladatokat minden gyermek számára érthetővé, vonzóvá tudja tenni. A gyermekek neveléséhez először meg kell teremteni a jó kapcsolatot a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttneveléshez. Segítjük gyermekeinket abban is, hogy elfogadják az eltérő képességű és tulajdonságú társaikat is. Az óvónő próbálja megérteni a gyermeket, elsősorban érzelmileg. Parancsolás helyett inkább kérdez, ami elősegíti a megértést, az átértékelést. Az óvónők magyarázatában mindig a dolgok pozitív oldala jelenjen meg. A gyermekek tevékenységéhez az óvónők nagy szabadságot biztosítanak, a pontos határok megjelölésével. A határokat meg kell védenünk a gyermek respektálás érdekében. Az óvónő röviden, egyértelműen, pozitívan fogalmazza meg azt, amit akar, vagy amit nem akar. A többszöri „határátlépésnél” konzekvenciákat vezetünk be, ugyanakkor lehetőséget adunk a javításhoz. Kialakítjuk a közösségi élet szabályait. Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, de úgy formáljuk őket, hogy a közösség többi tagjához is kapcsolódjanak. A gyermekek érdeklődjenek a közösség érdekében végzendő feladatok iránt, örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös együttlétekbe. A konfliktusokat feloldó megbeszélések kövessék, kellő odafigyeléssel hallgassuk meg a gyermeket, hogy véleményt tudjunk mondani a történetekről úgy, hogy a gyermek saját felelőssége felerősödjön. Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet az agresszivitásán keresztül. Minden gyermek számára személyes perceket biztosítunk a jó kapcsolat megerősítése céljából. A kapcsolat erősítését szolgálja a beszélgetőtárs megbecsülése, értékelése. Mellőzendő a megbántás, hibáztatás, gyakori bírálgatás, kioktatás, kiabálás, prédikálás, panaszkodás. Az óvónő örömet dicsérettel jelzi és félelemkeltés nélkül jelöli meg a problémákat, veszélyeket. A humor jó segédeszköz a pozitív töltésű viszonyok ápolásában, a szeretet egy bizonyos formája. A nehézségeket feloldhatja, a görcsösséget megszüntetheti. Bátorralan gyermek nevelésekor még többször fejezzük ki örömünket, a kisebb előrelépésekkor is. Elmondjuk saját érzéseinket, meghallgatjuk másokét, hogy a gyermekek örömteli optimizmusa fejlődhessen. Törekszünk arra, hogy dajkáink is az óvónőkhöz hasonló pozitív érzelmi töltésű kapcsolatot alakítsanak ki gyermekeinkkel. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése.

A lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sérült, hátrányos helyzetű gyermekek nevelését megfelelő szakemberek segítségével oldjuk meg.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- Gyermekük ragaszkodnak óvodájukhoz, egymáshoz, a felnőttekhez.
- A gyermekek igényévé válik a viselkedés szokákszabályainak betartása.
- Kialakul megfelelő szokás- és normarendszere.
- Egymást is figyelmeztetik a szabályok megszegése esetén.
- Konfliktushelyzetben megegyeznek társaikkal.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak.
- Érdeklődnek társaik iránt, az óvodán kívül is szeretettel köszöntik egymást.
- A csoportba érkező vendéget szeretettel fogadják.
- Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják egymást, a felnőtteket.
- Szavak nélkül is megértik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- Szívesen dolgoznak a közösségért.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.
- Ismeri szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

4.3 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

Célunk:

A gyermek értelmi képességeinek alapozása, fejlesztése. Aktív cselekedtetéssel eljuttatjuk a gyermeket a szimbolikus gondolkodástól a szemléletes, tapasztalatokon alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.

Feladataink:

Játékba ágyazott hagyományörző tevékenységeinkkel kínáljuk gyermekeinknek a változatos cselekvésen alapuló tapasztalatszerzés lehetőségeit. A gyermek érzékszervein keresztül szerzi a tapasztalatokat, az érzelmi benyomásokat. Ugyanúgy cselekvésre készíti a mozgás által szerzett tapasztalat, amikor a mozgásöröm indítja újabb és újabb próbálkozásra. Az óvónők megteremtik a gyermek értelmi fejlesztéséhez szükséges optimális feltételrendszer egyensúlyát. Az ingerekkel elárasztott gyermek ugyanis könnyen passzivitásba vonul. A játéktevékenységen keresztül fejlesztjük képzeletüket, képzeletüket, gyakoroltatjuk a megismerési funkciókat. Pontosabbá válik érzékelésük, megfigyelőképességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, fejlődik beszédük, gondolkodásuk, képessé válnak problémák felismerésére és megoldására. Élményeket nyújtunk. Számon tartjuk azokat a gyermekeket, akiknél nem tapasztalható belső szükségletből fakadó érdeklődés, nem fejtenek ki alkotó tevékenységet, a társas kapcsolatokban nem kezdeményezők. A családdal együttműködve alakítjuk ki azokat a módszereket, amelyekkel az érintett gyermeket elindítjuk a fejlődés útján. Olyan helyzeteket teremtünk, amikor a gyermekek maguk vizsgálódhatnak, elgondolkodásra indítjuk őket, hadd éljék át az „aha” élmény örömét. Az értelmi nevelés feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) –alkotóképesség- fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- Kialakul bennük a tanulási vágy, az érdeklődés a szűkebb és tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadására.
- Kíváncsisága, utánczasi kedve saját adottságaihoz képest maximumra fejlesztette értelmi képességeit: az érzékelést, az észlelést, a figyelmet, a képzeletet, a gondolkodást és a kreativitást.
- Képes egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására, ismeretek emlékezetben tartására.
- Aktív a kommunikációban.

Anyanyelvi nevelés:

Célunk:

A gyermek beszédképességének gondozása, fejlesztése, oldott, derűs légkör teremtése, amelyben a gyermek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő beszédképessége fejlődik és fejleszthető. Célunk, hogy a szülői házból hozott szókincsre építve, szóbeli nyelvgyakorlás útján megalapozzuk óvodásaink szóbeli kifejezőképességét.

Feladataink:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Nevelési rendszerünkben nagy figyelmet fordítunk az anyanyelvi nevelésre, a gyermekek kommunikációs képességének fejlesztésére, mert a nyelv, a beszéd a gyermeki személyiség fontos része. Az anyanyelv a legfontosabb eszköze az emberek közötti kommunikációnak, a szociális kapcsolatok építésének. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – a beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, gondolkodásának, önkifejezésének fejlődését, tájékozottságának növekedését, ismeretei gazdagodását. A helyes és szép beszéd fejleszti esztétikai érzékét, mélyíti érzelmeit, hozzájárul iskolai képességeinek megalapozásához. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy személyes példánkkal (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés) kommunikációs helyzetek teremtésével ösztönözzük a gyermekek közötti kommunikációt, bővítsük szókincsüket. A gyermekekre figyelő, jó beszédmintát adó, jól artikuláló, választékosan beszélő környezet a gyermek nyelvi fejlődését pozitívan befolyásolja. A hibák javítása csak toleránsan történhet. Óvónőink együttműködnek logopédusunkkal. Fejlesztési feladataink a család, a környezet megismeréséből indulnak ki, és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül fejtik ki hatásukat. Bővítjük gyermekeink élményeit, mert ezekhez kapcsolódva, tapasztalatszerzéssel egybekötve van értelme a fejlesztésnek.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy nyugodt légkörben, életszerű helyzetekben minden gyermek beszélhessen arról, ami érdekli. Figyelünk arra, hogy gyermekeink mindig választ kapjanak kérdéseikre, hogy folyamatosan bővítsük szókincsüket. Feladatunk, hogy ismerjük anyanyelvünket, önképzzssel, a szakirodalom lehetőségeinek felhasználásával fejlesszük anyanyelvi kultúránkat. Igyekszünk a gyermekeket minél több sikerélményhez juttatni. A játék lehetőséget nyújt a differenciált fejlesztésre. A gyermekek helytelen, rossz kiejtését helyesen ismétljük meg, hasonló, értelemszerű mondatba helyezve, nem feltűnően. Az anyanyelvi nevelés szerves része a „képeskönyvek nézegetésén keresztül a könyvek

szeretetére, az „olvasásra” nevelés. Az óvodánkban megtalálható könyvek az irodalmi élménynyújtáson túl hozzájárulnak a gyermekek esztétikai ízlésformálásához és lehetőséget nyújtanak anyanyelvi szókincsük gyarapításához.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Képesek folyamatosan elbeszélni, használni a megfelelő beszédfordulatokat, ismerik a használt szavak tartalmát.
- Részt tudnak venni párbeszédekben.
- Tisztán ejtik a beszédhangokat.
- Befogadók, érdeklődők, másokat is képesek meghallgatni.
- Figyelmük, koncentráció képességük fejlett, gondolkodásuk fogalmi szintre tevődött.
- Kialakult a beszédhelyzetekhez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.

5. Az óvodai élet tevékenységformái:

1. Játék
2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
3. Mozgás
4. A környezet, külső világ tevékeny megismerésére nevelés
5. Esztétikai nevelés
6. Munka jellegű tevékenységek
7. Ünnepeink, rendezvényeink
8. **A horvát nyelvű nevelés helyi gyakorlata óvodánkban**
9. Az iskolai alkalmasság jellemzői az óvodáskor végén
10. Gyermekvédelem

5.1. Játék:

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Kiemelkedő jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.

A belülről indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése, az intellektuális mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása. A játék a gyermek legkomolyabb tevékenysége, létfontosságú alaptevékenység, örömforrás. A játék célja maga a játék. Örömet okoz maga a cselekvés, elképzelés. A gyermek játék közben ismerkedik a világgal, megismeri a véletlen és valószínű, szükségszerű törvényszerűségeit. Ismerkedik, tapasztalatokat szerez, reagál. A játék állandó erőforrás, az érzelmek megjelenésének domináns tere. Az élményeknek meghatározó szerepük van a játékban. A gyermek élményeit a játékban sokszor rejtett formában, néha szelídített feszültséggel éli át. Ez segíti élményei, tapasztalatai feldolgozásában, a maga kedve szerint alakítja át a megfigyelt valóságot. A játék vágymegjelenítés is. A gyermek kívánsága, óhaja a játékban mindig teljesülhet. A társigény a baráti társaság igénye az ötletek elfogadására ösztönzi, az együttjátás kreatív együttműködést alakít ki, kialakulnak a játék hagyományai. A konfliktusok birtoklási

vágyból, önérvényesítő törekvésekből, ellentétek ütközéséből fakadnak. A játékban gyakorolható ezeknek a problematikus helyzeteknek az önálló megoldása is (egyezkedés, rábeszélés, kompromisszumkötés, stb.) A közös játékot áthatja az összetartozás érzése is. A játék a későbbi tevékenységformákat is megalapozza, így a munkát és a tanulást is.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása:

- A légkör nyugodt és biztonságérzetet keltő, melyben a gyermekek szabadon szervezik meg játékukat, önállóan választanak társat, helyet, eszközt. Szeretetteljes légkörben könnyebb egymás elfogadása, a toleráns óvónői minta példaértékű. A játékos légkört segíti a sok új ötlet, a kellő időben adott segítség, megerősítés. A csoportban csak annyi szabályt vezessünk be, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, az elképzelések valóra váltását. Az óvónő kezdeményezésére a gyermekek szívesen vesznek részt az énekes és mozgásos játékokban. A képességfejlesztő játékoknál a gyermekek szabadon választhatnak a felkínált szerepek, játék helyzetek, társak között.
- A hely a gyermekek szabad mozgását, biztonságát, játékuk térbeni kibontakoztatását szolgálja. A gyermekek közreműködésével állandó és ideiglenes játszóhelyeket, kuckókat alakítunk ki. Az irodalmi és zenei élmények befogadására alkalmas hely a csoportszoba nyugalmas része: zenesarok, mesekuckó, fotel, szőnyeg, stb. A mindennapok hagyományörző tevékenységeinek gyakorlására kialakított kézműves sarokban a közösen gyűjtött természetes anyagok, kellékek játékgazdagító lehetőségeket nyújtanak. Ez a rajzolás és festés állandó helye is. A gyermekek játéktere lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért ösztönözzük őket arra, hogy minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak.
- A játékidő a napirend sajátosságaiból fakadóan folyamatos. A gyermekek a délelőtt elkezdett játéktémát nemcsak délután, de több napon és héten keresztül is játszhatják. A napirendben szereplő egyéb tevékenységek belesimulnak a játék folyamatába. Időlegesen megszakítják ugyan, de nem tördelik szét. Körültekintő szervezéssel a kezdeményezések helyének és idejének megválasztása az elmélyült játékot nem borítja fel. A konkrét szervezést igénylő kötött időpontú csoportos foglalkozások kivételt képeznek (pl. testnevelés, kirándulások, stb.) A napi életszervezésben törekszünk arra, hogy a gyermekek minél több időt kapjanak az udvari játéktevékenységekhez.
- A játékeszközök olyan tárgyai a cselekvésnek, amelyek kibontakoztatják és gazdagítják a gyermekek elképzeléseit. A játékhoz olyan eszközöket biztosítunk, melyek izléesek, praktikusak, igazodnak a gyermekek életkorához és elősegítik a sokoldalú fejlődést. Udvarunkon a nagymozgások kielégítéséhez szükséges eszközöket helyeztük el, de csoportszobai játékeszközök kivételére is van lehetőség. A gyermeki önkifejező módokat a bábozás eszközei teljesítik ki. Fontosnak tartjuk a báb és a dramatikus eszközök állandó jelenlétét és helyét a csoportszobában.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták:

A 3-4 éves korosztály játéka a rakosgatás, vagyis a gyakorló játék. Ez a tevékenység jól fejleszti a szem-kéz koordinációt, hat a laterális dominancia kialakulására. Érdeklődéssel kísérik a gyermekek halandzsázását is. A többszöri ismétléssel elmondott szöveg ritmusa a gyermekben pozitív érzelmeket kelt. Az udvaron is biztosítjuk a gyakorló játék lehetőségét. Erre legalkalmasabb a homok, a víz.

Már a legkisebknél is megjelenik a szerepjáték. Magunk is szervezünk és vállalunk szerepeket, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen a közös cselekvésekhez (papás-mamás, fodrászos, orvosos játék, stb.).

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. A bábozás először az óvónő előadásával jelenik meg az óvodában. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket a gyermekkel közösen készítjük el.

A konstrukciós játékhöz kapcsolva jelenik meg a barkácsolás, elsősorban az óvónő által barkácsolt kellékek készítésével, amit az óvónő a gyermek aktív bevonásával hoz létre.

Játszunk a gyermekekkel egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi és szabályjátékokat, amelyek könnyen betarthatók és a gyermekek mozgásigényét is kielégítik. A nagyobb gyermekek játékában dominánsan jelentkezik az érzelemmel telített szerepjáték, a „mintha” helyzet, amelyhez különösen erős képzelőerő társul.

A hagyományörző életmódban a gyermekek saját elhatározásuk és kedvük szerint játszhatnak. A játék „klasszikus” tartalma kiegészül népi játékokkal. Ezek az énekes-táncos játékok, népszokásörző dramatikus játékok (a jeles napokhoz kötődő játékok) és a népi játékszer készítések (rongybabák, csutkababák, töklámpás, kunyhó kukoricaszárból, stb.). Mindez új tartalommal tölti meg a gyermekek játékát.

Az óvónő játéksegítő módszerei:

Az óvónő játéksegítő metódusai szituációtól függőek. Kiscsoportosok esetében az óvónő játékkezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a helyzetben is támogató, engedő és elfogadó. Beavatkozása csak mintaadás, megoldási lehetőségek felállítása, választhatóság, valamint a testi épség megőrzése szempontjából indokolt. Fontos szerepünk az élmény nyújtása. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy témában együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Az ismert meséket dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket képesek kreálni.
- Élvezik a szabályjátékot, képesek a normák betartására.
- Fejlődik fantáziájuk, szellemi aktivitásuk, beszédképességük, problémaérzékenységük, helyzetfelismerő képességük, mozgásképességük, térérzékelésük.
- Formálódik erkölcsi ítéletalkotásuk, alakul illembeli viselkedésük, udvariasságuk.
- Megtanulják érzelmeik kezelését.
- A siker újra-átélési vágy kitartásra ösztönzi őket.
- Megjelenik az együttérzés, kibékülés, vigasztalás, kivárás, engesztelés érzése.

5.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás:

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a játékos (!), cselekvéses tanulás,

- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

Nevelési koncepciónkból fakad, hogy a tanulás nem önálló tevékenységformaként jelenik meg programunkban. A gyermekek játékba ágyazott tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, s általa fejlődnek. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül be ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvónő által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. Nem kétséges, hogy az óvodás gyermeki tevékenység motorja a játékkedv, a mozgásigény, az utánzási vágy. A környezetében lévő ingerek aktivitásra készítetik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket, tapasztalatokat szerez, készségei, szokásai gyarapodnak, tanul. Az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig az óvónő a főszereplő. Később felerősödik a társak hatása is. Programunkban helyet kap az óvónő által kezdeményezett, foglalkozásokon megvalósuló, tevékenységbe ágyazott tapasztalatszerzés, amely számtalan probléma és feladatmegoldás lehetőségét adja a gyermekeknek. Biztosítjuk a felfedezés lehetőségét, kreativitásuk erősítését, a cselekvéses tanulás lehetőségét. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése.

A szervezett tanulás időkeretei:

Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni tempójukhoz igazítjuk.

3–4 évesek: 10 – 15 perc

4–5 évesek: 15 –20 perc

5–6–7 évesek: 30 –35 perc.

Alapelveink a tanulási folyamatok értékeléséhez:

A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést kapnak. Elkerüljük a sztereotip értékeléseket (ügyes vagy, stb.), helyettük a gyermekek konkrét, jó cselekedetét, tettét emeljük ki. Differenciált, árnyalt értékelést alkalmazunk. Alkalmazzuk a jutalom sokféle módszerét: simogatást, pillantást, testközelséget, gesztust, mimikát, szóbeli közlést, egyénileg, a csoport és a szülők előtt egyaránt. Megteszünk mindent annak érdekében, hogy ne kerüljön sor az óvodában tárgyi jutalmazásra. A büntetést teljes mértékben kerüljük a tanulási folyamatban, mert a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, motivációját visszaszorítja, lefékezi. A tanulási szokásokat úgy alakítjuk, hogy egy gesztus, tekintet, egy kérdés segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében.

5.3. Mozgás:

Célunk:

a gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi és értelmi képességének fejlesztése játékos formában, az egészséges testi fejlődés, fejlesztés és ezek által harmonikus személyiség nevelése.

Feladataink:

- a/ mozgásfejlesztő játékok
 - b/ a mozgáskedv megőrzése, a mozgás megszerettetése
 - c/ egészséges életvitel kialakítása, egészségfejlesztő testmozgások biztosítása napi szinten
 - d/ Mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészségek alakítása
 - e/ testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése
 - f/ értelmi struktúrák és szociális képességek fejlesztése
- Megvalósításuk területei: - spontán
- szervezett formában (irányított mozgás)

Mozgásfejlesztő játékok, melyek a 3-6-7 éves korban tervezhetők:

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho-motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltóztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését.

Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének, a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgást nem kell külön megszerettetni a gyermekekkel, mert állandó belső késztetést érez rá, és örömmel, természetes módon gyakorolja azt.

- A 3-4 éves gyermekek irányított mozgásos tevékenysége során a nagymozgások fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. Megismerik a futás- és ugrásgyakorlatokat, dobás- és labdagyakorlatokat. A mozgásos játékok adnak teret a támaszgyakorlatok gyakorlására is (csúszás, kúszás, mászás). Sok egyensúlyozó játékot játszunk velük. Az óvónő mutatja a helyes mintát és igényli a mozdulatok pontos, esztétikus gyakorlását.
- A 4-5 éves gyermekek természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére kerül hangsúly. A talajtornában kiemelkedő szerepet kap az egyensúlyérzék fejlesztése, a szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódása. Az óvónő lábboltozat-erősítő speciális járás- és gimnasztikai gyakorlatokat tervez.
- Az 5-6-7 évesek mozgása már összerendezettebb, harmonikus ritmusú. Ennél a korcsoportnál hangsúlyt kap az észlelés, az alaklátás, a formaállandóság mozgás közbeni fejlesztése, a finommotorika alakítása, a szabályjáték gyakorlati alkalmazása. A futógyakorlatokat sorverseny, váltóverseny, versenyfutás közben gyakorolják.

Megismerik a fokozódó futást, a gyorsfutást és a lassúfutást. Ugrás- és dobásgyakorlatokat végeznek, valamint támaszgyakorlatokat, talajtornát és gimnasztikát.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében:

A testnevelés szervezeten két formában van jelen az óvodában: a mindennapokon (sok játékkal, 5-10 percen, pergő ritmusú, frissítő mozgással) és a testnevelés foglalkozásokon (heti egy-két alkalommal, szervezett jelleggel, állandóan meghatározott napokon). A gyermekek nagymozgása jól fejleszthető az óvoda udvarán, ahol tér- és mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésünkre. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszín és eszközök.

A jó hangulatú, szervezett testnevelést szolgálja: a körültekintő szervezés, a játékos hangvétel, rövid, érthető utasítások, a kevés várakozási idő, a foglalkozások pergő üteme. A pozitív megerősítés, az óvónői mozgásminta, a jókedvű mozgás dominál.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Kialakult a gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérzékelése, összerendezett mozgása.
- Rendelkeznek kialakult testsémával.
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni.
- Tudnak helyben labdát pattogtatni, labdát vezetni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Önuralmuk erős, kialakult az egészséges versenyszellem.

5.4. A külső világ tevékeny megismerésére nevelés:

Célunk:

a közvetlen és tágabb környezet felfedezése és ennek során a környezethez való érzelmi viszonyulás megalapozása, az élő és élettelen világ megismertetése, megszerettetése. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása, érzelemgazdagítás a természethez kapcsolódó hagyományörző tevékenységekkel. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Segítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyezünk a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Feladataink:

- a/ környezeti nevelés és néphagyomány-ápolás
- b/ környezetvédelem
- c/ környezetalakítás
- d/ 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak
- e/ matematika

Környezeti nevelés és néphagyomány-ápolás:

A következő generációk jövője, léte függ attól, hogy milyen szemlélettel, értékrenddel, viselkedéskultúrával rendelkeznek, hogyan viszonyulnak természeti és társadalmi környezetükhöz. Ennek alapozása már kisgyermekkorban megkezdődik. Az ember, a természet, a hagyomány szoros kapcsolatban vannak. Ezt a kapcsolatot a következő tevékenységek őrzik:

- az évszakok változásából fakadó tapasztalatszerzések
- az időjárás változásaiból fakadó környezetalakító munkálatok (növénygondozás, palántanevelés)
- termések, virágok gyűjtése, szüretelés, befőzés, stb.
- kis állatok gondozása (madáretetés télen az udvaron)
- népi kismesterségek gyakorlása (szövés, fazekasság)
- rendszeres környezetmegismerő séták, tájmegismerő kirándulások.

Környezetvédelem:

A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását (madáretetés, locsolás, udvargondozás, esővíz gyűjtése). Az óvónő az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó-védő tevékenység eredményeként a gyermekeket emocionális alapon eljuttatja annak belátásához, hogy az élőlényeket védeni kell. A természetes anyagok közelsége és a velük való tevékenykedés sajátos élményt és érzelmi többletet jelent a gyermekeknek. A séták, kirándulások a megfelelő szokások, magatartási formák kialakítását szolgálják, amelyek belsővé válása a természetben való kultúrált viselkedést eredményez. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

Környezetalakítás:

Az óvodai környezet alakítása folyamatos tevékenységet jelent. A gyermekek szívesen vesznek részt a csoportszoba rendjének helyreállításában, átrendezésében, az ünnepek előtti dekorálásban. Közvetlen környezetükben érzékelik az őket körülvevő világ esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát. Az óvónő környezethez, természethez fűződő viszonya, értékrendje minta a gyermek, a szülő számára. Kezdeményezünk minden olyan családokkal együtt történő munkálkodást, amely alakítja, növeli a környezet iránti érzékenységet (udvar gondozása), amely harmonikus környezet létrehozására ösztönöz (domb kialakítása az udvaron), amely erősíti a hovatartozás érzését (házánk nevezetességeit megismerő közös családi-óvodai kirándulások).

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása:

- A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszerettetése után megismerkednek az óvoda közvetlen környezetével. Figyelik az évszakok szépségét, időjárását, növényeit. Terméseket gyűjtenek, leveleket kavicsokat szedegetnek. Beszélgetnek a család tagjairól. Megismerik az óvoda utcáját, az ott található intézményeket, az utcában élő állatokat, növényeket.
- A 4-5 éves gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda utcáján túl szervezzük. Megismerik az évszakok jellegzetességeit, az időjárás változásait. Gyönyörködnek az évszakok növényeiben. Összefüggéseket keresnek az időjárás és az emberek tevékenysége között. Terméseket gyűjtenek és hasznosítják azokat. Rügyeztetést, magvak csíráztatását, hajtást végeznek. Bemutatják a családtagokat, otthonukat. Ellátogatnak az orvosi rendelőbe, üzletbe, intézményekbe. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait, megismerik a személy- és teherszállító járműveket. Megismerik az óvoda környezetében élő állatokat, háziállatokat, madarakat, bogarakat, stb.
- Az 5-6-7 évesek megismerik az óvoda tágabb környezetét is. Figyelik az évszakok szépségét, a színek árnyalatát, a környezet szennyeződéseit, a növények fejlődési feltételeit. Csíráztatnak, növényeket ültetnek, tőosztással növényeket szaporítanak. Megismerik a mezei virágokat, a vadon termő ismertebb növényeket. Megismerik a felnőttek munkáját, ellátogatnak néhány munkahelyre, ahol szüleik dolgoznak. A természet kincseit őrző sarkukban osztályozzák az összegyűjtött anyagokat, s amit lehet, hasznosítanak. Középkorokba látogatnak el: múzeum, kiállítások, iskola, vasútállomás, stb. Ismereteket szereznek a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Meglátogatják környezetük háziállatait, összehasonlítják az ismert állatok környezetét, életmódját. Videofelvételeken megismerkednek a vadon élő, nálunk is megtalálható állatok környezetével, életmódjával.

Környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása:

A környező valóság fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok. A környezet változásainak megfigyeléséhez feltétlenül szükség van matematikai alapismeretekre. Ezek ismerete alapján lesznek képesek a gyermekek visszahatni a természetre, társadalomra. A matematikai tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb. Az egyéni feladatmegoldás egyéni sikert eredményez, a közös siker pedig erősíti a csoporttudatot. A matematikai nevelés anyagát nem „elvonat ismeretek” alkotják, hanem a környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozásával, a problémamegoldó tevékenység környezetre való kiterjesztésével alakítjuk ki.

Főbb tevékenységek a matematikai tapasztalatszerzés területén:

- megfigyelések, összehasonlítás, szétválogatás tulajdonságok szerint
- sorba-rendezés mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint
- a számfogalom megalapozása mérési feladatokkal, mennyiségi számlálással, halmazképzéssel
- tapasztalatszerzés a geometria területén, építés, síkbeli alkotások, geometriai formák felismerése
- tájékozódó-képesség fejlesztése térben és síkban
- hosszúság jellegű mennyiségek mérése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- Tudják saját születési helyüket és idejét.
- Tudnak különbséget tenni az évszakok között, ismerik környezetük növényeit, azok gondozását.
- Ismerik a háziállatokat, ház körül élő állatokat, vadon élő állatokat és néhány vadállatot.
- Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, üzleteket.
- Betartják az elemi közlekedési szabályokat, ismerik a közlekedési eszközöket.
- Szeret tettek arra az érzelmi kötődésre, amelyet felnőve a szülőföld szereteteként fogalmazznak meg.
- Jól ismert tulajdonságok szerint válogatást, összehasonlítást, sorba-rendezést végeznek.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel és halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket.
- Számfogalmuk kialakult, elemi műveletekre képesek 10-es számkörön belül.
- Halmazokat tudnak képezni egy választott szempont szerint.
- Képesek geometriai tulajdonságok szerint válogatni

5.5. Esztétikai nevelés:

Célunk:

a szép és harmonikus felfogásához, átérzéséhez szükséges képességek alapozása, ízlésformálás, önálló alkotásra készítés, tehetségfejlesztés.

Területei: a/ irodalom: mese, vers

b/ zene: ének, zene, énekes játék

c/ vizuális tevékenységek: rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, barkácsolás

Irodalom: mese, vers

Célunk:

a gyermekek érzelmi, értelmi és esztétikai, valamint etikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével, a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

Feladataink:

1. A felhasznált irodalmi anyag igényes összeállítása.
2. A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása.
3. A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése.

A felhasznált irodalmi anyag igényes összeállítása:

Véleményünk szerint csak a művészi értékű irodalmi alkotások biztosítják az esztétikai élmény mélységét. Ezért a mű megválasztásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság.

- A 3-4 évesek versanyagát népi mondókákból, legismertebb költőink játékos verseiből állítjuk össze. Olyan meséket választunk, amelyek cselekménye egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődések jellemzik.
- A 4-5 éves korú gyermekek meséi már lehetnek többfázisos állatmesék, népmesék, realiztikus mesék. Helyet kapnak a klasszikusok és a mai magyar, valamint horvát írók

modern meséi is. Ebben a korban a népi mondókák, halandzsa szövegű kiolvasók alkotják a mondókázás anyagát. Szerepelnek vidám, humoros versek, magyar és horvát költők népköltészeti ihletésű, ritmusélményt is nyújtó versei.

- Az 5-6-7 éves kor a mesehallgatás igazi ideje. Az állatmeséktől kezdve, a cselekményesebb népmeséken át, beépítjük a klasszikus tündérmeséket, a tréfás meséket és a műmeséket is a gyerekek mesetárába. A gyermekek a meseregényeket is szívesen hallgatják, folytatásokban napokon keresztül izgatottan várják. A versanyagot különböző típusú népi mondókákkal gazdagítjuk. Megismertetjük őket olyan közmondásokkal, amelyeket a környezet gyakran hangoztat. Lírai verseket is tervezünk, mert a gyermekek ebben a korban már megérik a költői képek érzelmét kifejező erejét. A kiválasztott versek, mesék erősítsék a környezet megszeretettését, az évszakok szépségét, a néphagyomány-ápolást.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi- népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi,- a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A 3-6-7- éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása:

- Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermek első igazi meseélménye a mondókákhoz, ölbéli játékokhoz kapcsolódik. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok, játékok nagy élvezetet jelentenek a gyermeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgatják. Ez a többször átélt fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek és a felnőtt érzelmi egymásra találásában. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan szoktatjuk rá őket a mese figyelmes végig hallgatására. A mese többszöri meghallgatása után már élvezői a mese dramatikus feldolgozásának is. Rövid, improvizált jelenetek bemutatásával a gyermekek ismerjék meg a bábokat. A bábok számát fokozatosan növeljük. A mese, vers dramatikus játékokhoz csak kellékeket használunk, ami elősegíti a képzeleti képek előhívását, a meséhez való kötődés kialakulását. A kiscsoportos korú gyermekek 10-12 mondókát és 10-14 új mesét ismernek meg.
- A 4-5 éves gyermekben kialakul a vers, a mese szeretete. Igénylik, izgatottan várják meséinket. A gyermekek arcán megjelenik a megfelelő áhitat, figyelő ámulat. Az új versek kapcsolódnak a gyermekek élményeihez, tapasztalataikhoz, hangulatához. A mese mesebelisége mellett reális gondolatokat is közöl a gyermekkel. Közli, hogy a világban jelen van a jó és a rossz is. Általa a gyermek etikai világgépet kap. A 4-5 éves gyermekek 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset és 10-14 új mesét ismernek meg.
- Az 5-6-7 éves korban is kihasználunk minden adandó alkalmat a kiolvasók, mondókák ismételtetésére. 4-5 kiolvasóval gazdagítjuk a nagycsoportosok mondókarepertoárját. Az új versek (15-20) bemutatása kapcsolódik a gyermekek élményeihez. Nem szavaltatjuk őket kórusban és kerüljük az éneklő hanglejtést. Ügyelünk a szavak gondos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra. Tudják már a hallott egyszerű meséket önállóan dramatizálni, bábozni. A délutáni pihenés alatt folytatásos meséket mesélünk nekik. Megpróbáltatjuk velük a mesék önálló befejezését, új mesék kitalálását. A közösen kitalált

meséket elnevezük a „mi mesénknek” és folyamatosan gyűjtjük. Albumot készítünk a tanult versekről, esetleg mesékről is. A hallott élményhez társuló vizuális élmény ad lehetőséget az ismétlésre, az élmények felelevenítésére. A nagyobb gyermekek az év folyamán 15-20 új mesét hallanak. E tevékenység minden nap megjelenik az óvodában. Az óvónő a gyermekeket gyertyagyújtással várja a mesesarokban. Csak akkor kezdi el a mesét, amikor minden gyerek megérkezett. A tevékenység befejezését jelzi az óvónő éneke, ami stílusosan kapcsolódik a meséhez. Fontos anyagválogatásunkban a horvát és a magyar irodalmi anyag egyensúlyának megteremtése.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése:

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers, a bábozás és a dramatikus játékok. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes kiejtést mind magyar, mind horvát nyelven, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével tisztítható a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, megfelelő artikulációja, a hangkapcsolatok törvényszerűségei. A gyermekek a meséből, versből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására, önálló versmondásra. Gyarapodik szókészletük. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés hatékony módja.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szívesen ismételtetik a mondókákat, verseket.
- Megjegyeznek 10-14 mondókát, 6-8 verset, megismernek 15-20 mesét.
- Várják és igénylik a mesehallgatást.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azokat mozgással megjeleníteni, kifejezni.

Ének, zene, énekes játék:

Célunk:

a közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek ízlését, esztétikai fogékonyságát. Célunk, hogy a gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladataink:

1. a zenei anyag válogatása
2. a 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása
3. szervezeti formák biztosítása
4. nyelvi képességek fejlesztése
5. néptánc, népi játékok megismerése
6. együtt mozgás örömeinek felkeltése
7. felnőtt minta nyújtása az éneklés, zenélés terén

A zenei anyag válogatása:

- A 3-4 éves korú gyermekek elsősorban olyan ölbéli játékokat ismernek meg, amelyeket felnőttekkel közösen játszhatnak. A kicsik egyszerű 4-5 hangból álló olyan énekes

játékokat ismerjenek meg, amelyek játéka álló helyzetben, játékos mozdulatokkal eljátszható. A gyermekek mindössze egy-két komponált dalt tanulnak meg az ünnepek köszöntésére.

- A 4-5- évesek már képesek arra, hogy nagyobb hangkészletű énekes játékokat énekeljenek, amelyekkel mozgásuk is jól fejleszthető. Megismerik a csigavonalra, hullámvonalra, szerepcserére épülő játékokat. A nyolcad, negyed ritmusképeken túl megjelenik a szinkópa.
- Az 5-6-7 évesek több kiolvasót ismernek meg. Érzelmi hatású dalokkal ismertetjük meg őket, népdalokat énekelünk, de elővesszük a rokon- és más népek dalait is, valamint a magyar komponált műzenét, altatódalokat és a klasszikus műzenét. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. Zenehallgatási anyagunkban helyet kapnak a horvát nép- és műdalok.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása:

- A 3-4 éves gyermekek 6-8 mondókát és ölbéli játékot ismernek meg, valamint 10-15 énekes játékot. A mondókák, dalok 2/4-es üteműek, amelyekben negyed és páros nyolcad ritmusok is vannak. Mondókázunk, énekelünk, beszélünk halkán és hangosan, figyeljük a csendet, a környezet hangjait, a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljük különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést. Az énekes anyag hangterjedelme zömmel terc és kvart hangköz. A hangkészlet gerinchangjai a szó-mi-dó-szó hangok. Megismerik a magas-mély viszonyt oktáv távolságban. Felkeltjük érdeklődésüket a zenehallgatás iránt, hogy képesek legyenek az áhítatos zenehallgatásra. A mindennapok során a különböző tevékenységekhez minél gyakrabban kapcsolunk zenehallgatási élményt és használunk ki minden lehetőséget az éneklésre. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermekek mindennapi tevékenységének.
- A 4-5 éves gyermekek 4-5 új mondóka mellett ismételtetik a 3-4 éves korban tanult dalokat is. Az énekes anyag hangterjedelme terc, kvart és kvint hangköz. A hangkészlet főhangjai a pentaton hangsor hangjai. Dalritmust, mondókaritmust tapsal tudnak kifejezni. Motívumhangsúlyt különféle mozdulatokkal emelünk ki. Ritmikus visszhangjátékot játszunk kétütemes motívumokkal. Tisztában vannak a gyors-lassú fogalmával. Dúdolásról, hangszeres előadásról felismerik a dalokat. Megismerik egymás beszédhangját. A körjátékok közül szerepcserés, párválasztó, sorgyarápító, stb. játékot választunk. A tiszta éneklés érdekében a gyermekekkel gyakran énekelgetünk kisebb csoportokban, halkán, hangosan, magasan, mélyen. Érzik az egyenletes lüktetést, a mondókák, dalok ritmusát.
- Az 5-6-7 évesek 4-7 mondókát, 15-18 új énekes játékot és 3-4 alkalomhoz illő műdalt tanulnak. Az ismétlés, az élmények felelevenítése érdekében az óvónő fantáziadús ötleteket ad, pl. énekes-füzet, játékok szimbólumai a zenepolcon elhelyezve, stb. Olyan dalokból is válogatunk, amelyekben szünet és szinkópa is van. Az énekes anyag hangterjedelme kvint és szext hangköz. A hangkészlet fő hangjai változatlanul a pentaton hangsor hangjai. Az egyenletes lüktetést és dalritmust egymás után hangoztatják. A negyed szünetet mozdulattal jelzik tapsolás közben. Dalokat, mondókákat ritmusról is felismernek. Adott ritmusmotívumhoz szöveget illesztnek és azt folyamatosan visszhangjátékban alkalmazzák. A belső hallás és a zenei emlékezőtehetség fejlesztésére a megtanult dalokat dúdolva énekelik halk-hangos tagolással, egymásnak felelgetve és dallambújtatással. E korosztály szabálytartó képessége megengedi, hogy bonyolultabb párcsere, kapus, hidas, sorgyarápító-fogyó játékokat tervezünk, amiket néptáncnak is

tekinthetünk. Minél gyakoribb egyéni énekléssel segítjük elő a tiszta éneklést. A halkhangos éneklést a hallásfejlesztés érdekében összekapcsoljuk a tempó változtatásával, vagy dallambújtatással. A magyar és horvát énekek számbeli arányát mindhárom korcsoportban az adott csoport nyelvkészsége határozza meg.

A tevékenységek szervezeti formáinak biztosítása:

A zenei nevelés szervezeti formája is kötetlen és kötött jellegű. A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikro-csoportos formában szervezzük meg. Ezzel a munkaformával a gyermek egyéni képességeit figyelembe véve eredményesebben tudunk fejleszteni. A kötött jellegű szervezett énekes játékot lehetőleg az udvaron tartjuk, rossz idő esetén a délelőtti levegőzés előtt. Ebben a formában csak énekes játékokat tervezünk.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése:

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogy beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A sokféle énekes játék alkalmat ad a szókincs bővítésére.

Néptánc, gyermektánc:

Célunk:

A zene mozgásban való megjelenítése, élményt nyújtó közös mozgás, tánc, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése.

Feladatunk:

- zenei mozgásfejlesztés
- a zenére való mozgás feszültségcsökkentő, élményt nyújtó hatásának biztosítása
- horvát népi játékokkal, néptáncokkal való ismerkedés
- ünnepkörökhöz, hagyományainkhoz kapcsolódó gyermektáncok megismerése, elsajátítása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- Élvezettel figyelik a zenehallgatási anyagot.
- Gátlás nélkül tudnak egyedül is énekelni.
- Megkülönböztetik a zenei fogalom-párokat.
- Tudnak ritmust, dallamot rögtönözni.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a ritmust.
- A kiszámoló segítik az igazságos döntésre törekvést.
- Fejlődik mozgáskultúrájuk.
- A zene, mint esztétikum felfedezése, átélése és létrehozása szükségletként épül be a gyermeki személyiségbe.
- Megismerik a magyar mellett a horvát zenét és hagyományokat is.

Vizuális tevékenységek: rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, barkácsolás:

Célunk:

a gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezésének elősegítése, a gyermekek tér-forma-színképzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Feladataink:

1. a gyermeki alkotó tevékenység feltételeinek megteremtése
2. a tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése
3. a tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A gyermeki alkotó tevékenységek feltételeinek megteremtése:

Az alkotó tevékenységhez a megfelelő hely olyan tér, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotók köre. Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség és az esztétikum dominál. Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, amelyben a gyermekek szívesen kapcsolódnak be az alkotó munkába. Elegendő időt is biztosítunk, hogy a gyermekek lehetőleg addig alkothassanak, ameddig kedvük tartja.

A tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése:

- Az óvodába kerülő 3-4 éveseknek lehetővé tesszük, hogy játszva ismerkedjenek az anyagokkal, eszközökkel és technikákkal. Megtervezzük a képalakító tevékenységek (rajzolás ceruzával, zsírkrétával, festés, papírragasztás, nyomat) technikáját, eszközeit. Nem tervezhetjük a szándéktalan firka időszakában a témát. A gyermekek tetszés szerint részt vehetnek plasztikai alakításban is. Megismerik az anyagok alakíthatóságát. Az építés során megismerkednek a különböző tárgyak formáival, alakzataival. Megtanulnak beszélni alkotásukról, örülni a létrehozott produktumnak.
- A 4-5 éves gyermekeknél megjelenő szándékos képalakító tevékenységet élményeikhez kapcsolódó témákkal segítjük, s azokhoz megfelelően illeszkedő technikákkal. Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, a környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján történő megjelenítése. Használunk ceruzát, krétát, filcet, ecsetet, alakítanak képeket spárgából, fonalból, textilből, termékekből. A plasztikai munkák során képesek a formák tagolására. Textilt, gallyakat, terméseket használunk a plasztikus formák létrehozásánál. Az építés során variáljuk a teret.
- Az 5-6-7 évesek többször alkotnak közös kompozíciót. Gazdagítjuk a technikai megoldásokat, pl. kollázs, plakett, dombormű, makett, kerámia, stb. alkalmazásával. Megjelennek a mesék, versek, ünnepek eseményábrázolásai is. Igényükké válik az ajándékkészítés – elsősorban ünnepekhez kötötten – szüleik részére, de gondolnak az óvoda kisebbjeire és a felnőttekre is. Éljük át minél gyakrabban az ajándékozás örömét. Játékokat, bábokat, játékkellékeket készítünk: szülők segítségével gyűjtik a szükséges anyagokat. Maguk is megtervezőivé válnak a környezetalakító, díszítő munkának. Szüleiket is bevonják az óvoda szépítésébe. Építés során nagyobb méretű elemekből pl. búvóhelyet állítanak össze. Megismerkednek magyar és horvát népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel, amely a gyermeki személyiség fejlesztésének fontos eszköze.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:

A tevékenység a mindennapi játékba integrálódik. Egy héten egyszer tudatosan irányított mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységet szervezünk.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A képzalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- Örülnek az alkotásnak.
- Részletes, formagazdag, egyéni színezésű alkotásokra képesek.
- Plasztikai munkáik egyéniak, részletezőek.
- Téralakításban bátrak, ötletesek, együttműködésre képesek.
- Rácsodálkoznak a szépre, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.
- Finommotorikájuk fejlett.
- Fantáziájuk csiszolódik, ez hat értelmi képességeik fejlődésére.
- Megismerik (pl. múzeumlátogatás alkalmával) a horvát népművészet elemeit is

5.6. Munka jellegű tevékenységek:

Célunk:

a gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését. Célunk az elvégzett munka (mely játékkal és cselekvő tapasztalással nyilvánul meg) megbecsülésére nevelés, a munkaerkölcs, felelősségérzet alapozása, kitartásra nevelés.

Feladataink:

a különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételeinek biztosítása.

Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Minden munkafajtánál mintát adunk az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez. Úgy segítünk a gyermekeknek, hogy minél többször át tudják élni a munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Értékelésünk minden esetben buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a munkavégzéshez.

- A 3-4 éves gyermekek az óvónőt figyelve részt vesznek a növények gondozásában. Segítenek a falevelek összegyűjtésében, elszállításában. Alkalomszerűen munkákba is bevonjuk őket: pl. a játékok elrakása, elmosása, tisztítása, segítségnyújtás a terem díszítésében.
- A 4-5 éves gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi munka, amely lehet önként vállalt, vagy kötelező, ismétlődő. A naposi munkát az önkiszolgáló tevékenység jól előkészíti, tehát akkor vezetjük be, amikor a gyermekek az önkiszolgálás terén fejlett szintre jutottak már el. Az óvónő és a dajka közös megállapodás alapján végiggondolja a naposi munkát és kialakítja a gyermekek összehangolt cselekvésláncát. Alkalomszerű, ismétlődő munka ebben a korcsoportban is a játékok helyrerakása, a teremrendezés, a tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése, az öltöző rendjének

megőrzése. Megtervezzük az egyéni megbízások lehetőségeit (pl. információk közvetítése, kisebbek segítése az öltözködésben, ajándékkészítés a kicsiknek, stb.). Közreműködnek az élősarok, a virágok gondozásában, átültetésében, az óvodaudvar tisztántartásában, a madáretető gondozásában.

- Az 5-6-7 évesek már önállóan végezhetik a naposi munkát az étkezések körül. Az alkalomszerű munkákat önálló vállalkozás alapján végezzék, soha nem alkalmazunk kényszerítő eljárásokat. A gyakori dicséret, elismerés hatásával érzük el, hogy a gyermekek szívesen vegyenek részt a munkában. Önállóan végezhetik a környezetszépítő munkát, a játékok tisztítását, polcok lemosását, sütés nélküli édességek, vitaminsaláták készítését. Rendszeresen segítenek a kicsik öltöztetésében, készítenek nekik meglepetéseket. Figyelemmel kísérjük, hogy a tevékenységek során a kisebb gyermek önállóságra törekvését a nagyobb gyermek segítőkészsége ne nyomja el. Munka jellegű tevékenységük a saját, és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Örülnek, ha a feladataikat sikeresen teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Megbecsülik saját és mások munkáját.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- Szívesen közreműködnek a növénygondozásban, alapozódik bennük a másról való gondoskodás igénye.
- Örömmel segítenek a kisebbeknek.

5.7. Ünnepeink, rendezvényeink:

Ünnepeinket nagyobb hely hiányában a csoportszobákban tartjuk. Az óvoda ilyenkor ünneplőbe öltözik. A dekorálás esztétikus, az ünnep hangulatának megfelelő. A gyermekek és felnőttek ünneplő ruhát öltenek.

Évente visszatérő ünnepeink: Mikulás, Karácsony, Március 15. Húsvét, Anyák napja, Évzáró Megemlékezünk Okt. 23.-ról

A falu Anyák napi ünnepségén részt vesz óvodánk.

A rendszeresen ismétlődő ünnepek hagyománnyá váltak óvodánkban. Perspektívát adnak, a közös élmény erejével fokozzák a gyermekek közösséghez tartozását. Fárasztó előkészítés helyett tevékeny várakozás előzi meg ünnepeinket. A jó érzelmi előkészítés és az egyre fokozódó örömteli várakozás csúcspontja maga az ünnepi együttlét.

5.8. A horvát nyelvű nevelés helyi gyakorlata óvodánkban:

Célunk:

A múlt értékeinek átörökítése, éltetése, az anyanyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára. Megteremtjük azt a miliót, amelynek az óvodába lépés pillanatától szerves része a hagyományápolás. Így a modern világgal ötvöződve tovább él a népi kultúra, s a mai gyermekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és a követendőt. Célunk felkészíteni gyermekeinket a horvát nyelv iskolai tanulására.

Feladataink:

1. A tevékenységek szervezeti formáinak biztosítása.

2. A néphagyomány-ápolás tartalmai
3. A horvát anyanyelv ápolása, a 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

A tevékenységek szervezeti formáinak biztosítása:

Óvodánk a horvát népi hagyományokat ápolja, melyek szájról-szájra terjedve öröklődtek ránk. Lakóhelyünk hagyományait összegyűjtöttük, leírtuk, de folklórkutatásunk folyamatos. Óvónőink szeretik a horvát folklórt és képesek azonosulni azzal. Ismerik a népszokások eredetét, ismerik azok lényegét, jelképeit, hiedelemvilágát. Amelyeket lehetett, beépítettük mindennapi nevelőmunkánkba. Meggyőződésünk, hogy az óvodáskorú gyermeknek joga van ahhoz, hogy a néphagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen és ezáltal hiteles, követendő mintát kapjon. A gyermek olyan élményeket éljen át, melyek otthonához szülőföldjéhez kötik, életre szóló útravalót kapjon. Hiszünk abban, hogy a 3-6-7 éves életkor érzelmileg és értelmileg fogékony időszak és kiemelkedően fontos az „ÉN” kialakulása szempontjából. A kisgyermekkorban cselekvéssel szerzett tapasztalatok, érzelmdús élmények hatnak a felnövekvő egyén cselekedeteire. Felnőtt korában a néphagyomány-ápolás igénye már mint magasabb rendű szükséglet jelenik meg. Meggyőződésünk fontos eleme az is, hogy az „ünnepelni tudás” képességének alakítását a néphagyomány-ápolás, a természet és a társak szeretetére nevelés elősegíti. Átérik az ünnepnapok „másságát”, a bensőséges összetartozás élményét. A hagyományos értelemben vett játék tartalmát a néphagyomány-ápolás tevékenységei, eszközei gazdagítják. A sokszínű tevékenységrendszer gazdagítja a gyermek nyelvi kifejező eszközeit, fejleszti értelmét, gondolatvilágát. Befolyásolja a gyermek érzelmi életét és kedélyállapotát. Óvónőink azonosulnak a horvát néphagyományörző szemlélettel, kezdeményezők, elfogadók a nevelési folyamatban, követik és tiszteletben tartják az egyes gyermekek és a család szokásait, haladási irányát, ütemét. Nevelési tevékenységük tudatos, abban a hagyományörzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik.

Napirendünkbe beépül a horvát nyelv ápolása, melyet különböző tevékenységekhez kapcsoltnak játékosan valósítunk meg. Ehhez személyi feltételeink adottak. Mindhárom csoportban dolgoznak horvát nyelven beszélő nemzetiségi óvodapedagógusok, így a horvát nyelv ápolása következetesen egy kézben van. Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyermeket. A gyermek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagokhoz, amiket maga gyűjtött össze: a textíliához, gyapjúhoz, fonalhoz, fához, bőrhöz, termékekhez, kövekhez. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, fejleszti alkotóképességét. Az elkészült tárgyak, népi gyermekjátékok tovább motiválják a tevékenységet, alkotásra kész emberré teszik. Az óvónők segítségnyújtása közben jó alkalom nyílik a beszélgetésre, népmesék, mondókák, dalok felidézésére. A népszokásokhoz fűzött, az óvónő által elmesélt történetek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra. Az óvoda udvara, környéke, séták, kirándulások jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére. A gyerekeket a közösen átélt élmények a környezetükhöz kötik, melynek védelmezőivé válhatnak. A szülőföld szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, formálja vizuális látásmódját. A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein át hatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. Zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e „gyökerekből” táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.

A néphagyomány-ápolás tartalmai:

A mindennapi élet tevékenységei és a jeles napok a néphagyományokban szorosan összetartoznak. Az óvodában megünnepelt jeles napokkal színesebbek lesznek a hétköznapiak. Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, amelyhez az óvónő a gyermekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosítja a változatos tevékenységeket. A hagyományok ápolása közben történő együttjátszás, tervezés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát.

A helyi lehetőségekhez és igényekhez igazodva alkalmazzuk az „évkörös” elrendezési elvet.

A horvát anyanyelv ápolása, a 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása:

Tevékenységi formáinkban két nyelv használata érvényesül. Ennek feltétele a horvát nyelvet beszélő nemzetiségi óvodapedagógus jelenléte a csoportban, az óvónők és a gyermekek közötti szeretetteljes viszony, a nyugodt, jó csoportlégtér, az egymást meghallgató, egymáshoz beszélő társak jelenléte, a környezet példamutató, tiszta és szép beszéde. A horvát nyelvet beszélő nemzetiségi óvodapedagógusok feladata mindkét nyelv használata, a

lehetőségekhez képest maximális mértékben építve a gyermekek szülői házból hozott szókincsére. Feladata arra törekedni, hogy felkeltse a nyelv iránti érdeklődést, kihasználja az egyes gyermekek fejlettebb nyelvtudását, tudatosan irányítani a figyelmet a horvát anyanyelv szépségeire. A gyakori horvát mondókázás, a mesélés, az éneklés, a hagyományápoló tevékenységek gyakorlása által a gyermek intenzívebben részesül a horvát anyanyelv élményében. Feladatunk meggyőzni a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös beszélgetések mintát adnak a további nyelvi fejlődéshez.

Három csoportunk mindegyikében ismerkednek a gyermekek a horvát nyelvvel.

- A 3-4 éves gyermekek a környezet tevékeny megismerése során jelüket tanulják meg először, ezután az őket közvetlenül körülvevő környezet, a csoportszoba tárgyait. Megismernek néhány rendszeresen használt mondatot (pl. Gyere ide! Ül le! Állj fel! stb.). Megtanulják az udvariassági formákat (pl. Jó reggelt kívánok! Köszönöm szépen! Tessék! Kérem! stb.). A hét két napján a nemzetiségi óvodapedagógus horvát irodalmi kezdeményezést tart. Ez kezdetben egyszerű, könnyen tanulható mondóka, később egyszerű, rövid vers. November táján megpróbálkozik a nemzetiségi óvodapedagógus egy rövid mesével, amelyet magyarul már megismertek. A horvát énekes játékok nagy sikert aratnak a gyermekek körében fülbemászó dallamuk, mozgásosságuk miatt. A vizuális tevékenységbe is igyekszünk belevinni a horvát nyelvvel való ismerkedést. Megtanuljuk az alkotás közben használt eszközök és anyagok nevét is. A mindennapos testnevelést szintén hetente kétszer horvát nyelven szervezzük. Ez is jó alkalom a gyakorlásra. Az egyszerűbb gyakorlatok végzése során a gyermekek is mondogathatják az utasításokat, így gyorsan megtanulják azokat.
- A 4-5 évesek távolabbi környezetükkel való ismerkedés során megtanulják az udvaron található növények nevét, séták során néhány virág és állat nevét. Tudják, hogy ők fiúk, vagy lányok, illetve bácsik vagy nénik jönnek szembe az utcán. Megpróbálnak válaszolni kérdésekre, mint: Hogy hívnak? Hol laksz? Ismerkedjenek a színekkel. Képesek már hosszabb versek megtanulására, a még mindig nem túl hosszú meséket türelmesen végighallgatják már. Vizuális tevékenységek során az ábrázolt témát is megismerik horvátul. A testnevelés foglalkozások már felváltva zajlanak magyar és horvát nyelven. Nagyon szeretik a horvát dalos-játékokat, meg tudják nevezni a játszásuk során használt eszközöket.
- Az 5-6-7 évesek meg tudják nevezni az évszakokat és néhány fontos jellemzőjüket, az ünnepek nevét. Szókincsük minden eddig érintett témában bővül.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A néphagyományörző szellemben nevelkedett gyermek alkotó kölcsönhatásban él a természettel, ráérez arra, hogy a világot képes alakítani.
- Ismeri a közös alkotás örömét, a múlt értékeit, a környezetért érzett felelősséget.
- Érzelmileg gazdagabbá válik, értelmileg fogékonyabb.
- Alapozódik benne a haza és a környezet iránti szeretet érzése.
- Érti a leggyakrabban használt horvát szavakat, mondatokat.
- Maga is használ néhány gyakran hallott horvát szót, szereti a horvát nyelvet.

5.9. Az iskolai alkalmasság jellemzői az óvodáskor végén:

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolaérettségnek a/ testi

b/ lelki

c/ szociális kritériumai vannak.

a/ A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b/ A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme. A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

c/ A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

5.10. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása:

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

Óvodánkban olyan pedagógiai környezetet alakítunk, ahol a másság (SNI, migráns, multi és interkulturális gyermekek) felé fordulás mindenkinek természetessé válik. Az intézmény Alapító Okiratában megfogalmazott ellátási kötelezettségünknek igyekszünk maximálisan eleget tenni (tárgyi és személyi feltételek). Minden gyermeknek az egyéni szükségletei szerint biztosítjuk az óvodai nevelést, akár SNI, migráns vagy szociális helyzete okozza a gyermek speciális igényeit (prevenciók, rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységek). Inkluzív nevelésünk eredményessége az óvodapedagógus és a dajka, valamint a speciális képzettségű szakemberek közös, összehangolt munkáján alapszik.

Sajátos nevelési igényű gyermek (SNI) fejlődésével kapcsolatos dokumentációk:

Szülői dokumentumok: egészségügyi dokumentumok, szakvélemények, szakértői vélemények, pedagógiai vélemények

Tanügyi dokumentumok: egyéni fejlődési napló, egyéni fejlesztési tervek, félévi értékelések

SNI gyermek integrálásának folyamata: szakértői vizsgálat előkészítése, szülők tájékoztatása az őket megillető jogokról, kontroll vizsgálatok figyelemmel kísérése, a szakértői véleményben előírt gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus biztosítása

A gyógypedagógussal (szerződést kötünk a fejlesztő intézménnyel) maximálisan együttműködünk, segítjük munkáját. Munkájához időt és helyet biztosítunk.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTM)

Óvodapedagógus feladatai:

- szakvéleménybe foglalt iránymutatásoknak figyelembevételével tervezi (egyéni fejlesztési terv) nevelőmunkáját, megvalósítja a differenciált képességfejlesztést
- nevelőmunkája során törekszik egyéni- és kiscsoportos foglalkoztatási keretek között alkalmazni a fejlesztőpedagógia módszer és eszköztárát
- együttműködik az intézményi koordinátorral, a gyermeket ellátó más szakemberekkel
- folyamatosan tájékoztatja a szülőt gyermeke fejlődéséről.

Kiemelten tehetséges gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki az átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Feladataink.

- egyénre szabott, differenciált feladatok az érdeklődésnek megfelelően
- változatos eszközök, hely, idő biztosítása a tevékenységekhez
- pályázatokon való részvétel, sikerélmény biztosítása – motiváció.

5.11. Gyermekvédelem óvodánkban:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

Fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekekre és családjukra egyaránt. Segítséget nyújtunk a jogszabályokban meghatározott támogatások igénybevételéhez, valamint együttműködünk a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel. Az óvodába lépéskor megállapítjuk hátrányaikat (családlátogatás – állapotfelmérés), majd kidolgozzuk a hátrányok csökkentéséhez szükséges intézkedéseket.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beiratását minél előbb kezdeményezzük
- óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést végzünk és ennek alapján meghatározzuk feladatainkat
- szükség esetén egyénileg foglalkozunk a gyermekkel, illetve a megfelelő végzettségű szakemberek segítségét kérjük
- segítséget nyújtunk az óvodai beilleszkedésnél a gyermeknek és családjának egyaránt
- sok pozitív élményt nyújtunk számukra, célunk, hogy megszeressék az óvodát, kialakuljon a bizalom
- odafigyelünk arra, hogy rendszeresen járjanak az óvodába
- figyelemmel kísérjük a hiányzások okát
- rendszeresen látogatjuk a családokat, segítséget nyújtunk, tanácsot adunk
- igénybe vesszük a gyermekvédelmi szakembert, védőnőt, gyermekorvost, ha szükséges
- nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a színházlátogatások, kirándulások, sportversenyek résztvevői között mindig ott legyenek ezek a gyermekek

- egyetlen gyermek sem maradhat ki az óvoda programjaiból azért, mert nehéz körülmények között él. A Szülői Munkaközösséggel is együttműködünk a segítségnyújtásban, illetve a csoportba való befogadásuk elősegítésében.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Alapelvek:

A gyermek személyiségének, emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása valósuljon meg nevelésünk során.

Óvodai nevelésünk során tilos a hátrányos megkülönböztetés.

Tiszteletben tartjuk a gyermek gondolati, -lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát.

Humánus, megértő egyéni bánásmódot alkalmazunk.

A család gyermeke iránti felelősségének erősítésére törekszünk.

A gyermekvédelmi törvénynek megfelelő figyelő és jelzőrendszer munkájában rendszeresen részt veszünk, szükség esetén jelzéssel élünk, intézkedést kezdeményezünk. Óvodánkban minden pedagógus feladata a gyermekvédelmi munka, jelzés a gyermekvédelmi felelős és az intézményvezető felé szükség esetén.

A gyermekvédelmi megbízott feladatai:

Gyermekvédelmi megbízottunk tanév elején felméri a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, fogyatékos és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek számát (az adatokat elzártan kezeli: titoktartás-személyiségi jogok!).

A gyermekek és a szülők jogait megfogalmazzuk a házirendünkben. Ezt az első összevont szülői értekezleten ismertetjük.

A gyermekvédelmi megbízott rendszeres kapcsolatot tart fenn a csoportvezető óvónókkal és a szülőkkel. Ha szükséges, a csoportvezető óvónókkal közösen családlátogatást végez a problémás gyermekeknél, illetve közös megbeszélésre hívják a szülőt.

A gyermekvédelmi megbízott személye és fogadóórája a faliújságon van kifüggesztve.

Nyilvántartja a szociális szolgálatra jogosultakat, és ellenőrzi (az élelmezésvezetőnél), hogy megkapják-e a kedvezményt.

Megkeresi a lehetőségeket, amelyekkel kedvezményhez juthatnak a rászoruló családok.

Felméri a védőnő segítségével a 3 évnél fiatalabb, veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek számát és elősegíti óvodába kerülésüket. Szükség esetén védő-óvó intézkedésekre tesz javaslatot, értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.

Próbálja felismerni illetve felismertetni az óvónókkal a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, és ha szükséges, szakemberek segítségét kéri. A tünetekről, a problémákról és egészében a gyermekvédelmi feladatokról rendszeresen tájékoztatja a nevelőtestületet, és beszámol a megoldott problémákról is. Megszervezi a felzárkóztatást, ennek érdekében külön is foglalkozik az erre rászorulókkal. Figyelemmel kíséri a problémás gyermekek rendszeres óvodalátogatását. A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti. A közös szülői értekezleten tájékoztatást tart a szülőknek. Összehangolja a gyermekvédelmi feladatokat az óvónók között. Nyilvántartást vezet, intézkedéseit feljegyzi. Éves tervet készít az óvoda munkatervében. Kapcsolatot tart fenn a Gyermekjóléti Szolgálat területi képviselőjével. Figyelemmel kíséri, hogy megvalósul-e az egészséges és biztonságos feltételek megteremtése a gyermekbalesetek megelőzése érdekében.

Az óvodavezető feladatai:

Az óvoda vezetője szakirodalom beszerzésével gondoskodik a gyermekvédelmi megbízott munkájához szükséges feltételekről. Mindketten támogatják a nevelési programban megfogalmazott vallási és világnézeti kérdésekben való semlegesség megvalósulását a nevelőmunka során.

A nevelőtestület feladatai:

Az egész nevelőtestület biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, és szükség esetén javaslatot tesz az óvó-védő intézkedések megtételére. Elősegítik az újonnan érkezők befogadását, zökkenőmentes beilleszkedésüket a csoportokba. Felismerik a gyermeki problémákat, a hátrányos, veszélyeztetett helyzet okozta tüneteket, és szükség esetén kérik szakember segítségét. Tervet készítenek az indulási hátrányok kompenzálására (adott esetekben), biztosítva ezzel az esélyegyenlőséget. A napi nevelőmunka során megoldják a felzárkóztatás és tehetséggondozás feladatait (ebben segítséget nyújt illetve aktívan közreműködik az óvoda fejlesztő pedagógusa), aktívan részt vesznek az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában. Szükség esetén javaslatot tesznek a szülőknek az integrált nevelésben való részvételhez illetve szakember igénybevételére.

A gyermekek fejlődéséről személyiséglapokat vezetnek, melyek az egész nevelőtestületben egységesek. Figyelemmel kísérik a rendszeres óvodalátogatást is. A családok anyagi helyzetének megfelelően javasolják és elősegítik a különböző támogatásokhoz való hozzájutást.

A gyermekvédelem hatékonyságát elősegítő tevékenységek óvodánkban:

- rendszeres családlátogatás
- szülői értekezletek, nyílt napok, ünnepélyek, játszóházak, fogadóórák
- tanácsadás szülőknek, közös kirándulások
- gyermeki és szülői jogok és érvényesítésük módjainak megismertetése
- csoportnaplóban egyénre szóló tervezés, a fejlődés nyomon követése
- logopédiai ellátás
- alapítvány
- segítségnyújtás a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott óvónőnek
- kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal
- bensőséges, jó kapcsolat a szülőkkel.

5. 12. A programra épülő óvodai nevelési dokumentumaink:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Helyi nevelési programunk
- Vezetői munkaterv
- Csoportnapló (mely tartalmazza a nevelési és tevékenységi terveket)
- A gyermekek személyi fejlesztési dokumentumai

A gyermeki fejlődés nyomon követésének dokumentációja:

Gyermekeink megismerését és fejlesztését a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített feljegyzések, dokumentumok szolgálják.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése az egyéni fejlődési ütemet rögzíti, melyet a fejlődési naplóban írásban félévente rögzítünk. Minden jelentős változásról a szülőket rendszeresen tájékoztatjuk. A fejlődésre vonatkozó információk tudomásulvételét a szülő aláírásával erősíti meg.

Amennyiben a fejlődés nagymértékű elmaradását tapasztaljuk, az illetékes szakszolgálatokhoz fordulunk vizsgálat kérése céljából.

Egyéni fejlesztési tervet akkor készítünk, ha a gyermek egyéni fejlődési ütemében nagymértékű hiányosságokat vagy akadályoztatásokat tapasztalunk.

6. Kapcsolatrendszerünk:

1. Az óvoda és a család
2. Az óvoda és az iskola
3. Az óvoda és a közművelődési intézmények
4. A nevelőtestület és a többi munkatárs
5. A nemzetiségi önkormányzattal
6. Egyéb kapcsolataink

Az óvoda és a család:

Óvodánk a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A szülő tud legtöbbit a gyermekéről, igényeiről, szükségleteiről, viszont óvónőinknek van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amellyel hathatós segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri együttműködést igyekszünk kialakítani. Körültekintően szervezzük meg az együttműködés formáit, melyek az információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését és a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatottak közvetíteni.

- A beszoktatáskor, ha lehetséges, az édesanya jelenlétét igényeljük. Ez kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, szokásokat, s mintát kapjon gyermeke neveléséhez.

- A napi kapcsolattartást szükségesnek érezzük, hogy a szülő tájékozódjon a gyermekével történt lényeges eseményekről. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Különböző szokásaikról, igényeiről anamnézis során szerzünk tapasztalatot.

- Az új szülők a tájékoztató szülői értekezleten szerezzék benyomást és információkat óvodánkról, amelyet a gyermek óvodába lépését megelőző júniusban tartunk. Az évnyitó csoportszülői értekezleteken a hagyományos óvodai szokásrendet, nevelési céljainkat mutatjuk be. Fontosnak tartjuk az értekezletek jó légkörét, a közvetlenséget, az egymásra figyelmet. Az elfogadó, bizalom-teli hatás oldja a kezdeti természetes feszültséget. A speciális témájú szülői értekezletek segítő szándékkal szerveződnek. A szakemberek (logopédus, védőnő, gyermekorvos, első osztályos tanítónő) tájékoztatója ismeretnyújtó.

- Nyílt napokat rendezünk, hogy ízelítőt nyújtsunk mindennapjainkból. Kihasználjuk a „tükrös szobánk” adta lehetőségeket, így gyermekeink tudomást sem szereznek róla, hogy

figyelik őket. Ahol ez nem megoldható, ott beülnek a szülők a csoportszobába, illetve videofelvételen láthatják gyermeküket.

-Tájé megismerő, hagyományápoló ismereteket nyújtó, természetgyűjtő kirándulásainkra igyekszünk minél több szülőt magunkkal csalni.

-A jeles napokat előkészítő estéken (karácsony, farsang előtt) a szülők részesei lehetnek az ünnepi készülődés folyamatának, segédkezhetnek a dekorálásban.

- Véleményüket, igényeiket közvélemény-kutató kérdőíven mérjük fel.

- A Szülői Munkaközösség a szülőket képviselő, összefogó szervezet. Hatékony szerepe van az óvoda és a családok kapcsolattartási rendszerében. Éves munkatervük az óvodánk munkatervének szerves része. Kapcsolatunk az utóbbi években szorosabbá, jobbá, gyümölcsözőbbé vált, folyamatosan ápoljuk.

- Az óvoda a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és –lehetőség szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Az óvoda és az iskola:

Együttműködésünk terve szintén az óvoda éves munkatervének része. Célunk a gyermekek zavartalan iskolakezdésének elősegítése. Kölcsönös érdeklődésünk hozzájárul egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.

Az óvoda és a közművelődési intézmények:

Kapcsolatot tartunk a múzeummal, rendszeresen látogatjuk hagyományőrző tevékenységünk részeként. Részt veszünk (ha a 3-7 éves gyermekek fejlettségének megfelelő) a művelődési ház rendezvényein. Évente egyszer, a falu Anyák napi ünnepségén nagycsoportunk szerény műsorral részt vesz.

A nevelőtestület és a többi munkatárs:

Létrehoztuk óvodai testületünk sajátos arculatát. A testületi légkör szereteten és elfogadáson alapul. A közösség igényes munkát végez. Igyekszünk, hogy a többi dolgozónk is nevelési folyamatunk részévé váljon, ahol mindenkinek meg van a szerepe.

A nemzetiségi önkormányzattal:

Figyelemmel kísérik munkánkat, anyagilag támogatják az intézményt.

Egyéb kapcsolataink:

Kapcsolatunk jól működik a fenntartóval, a kisebbségi önkormányzattal, az egészségügyi szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, a Győr-Moson-Sopron és a Vas Megyei horvát nemzetiségű óvodákkal, valamint a Megyei Pedagógiai Intézettel, az ausztriai Horvát Kulturális Egyesülettel, a Nikitsch-i óvodával. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei között oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

7. Szervezési és működési rend:

Óvodánk működésének jogi hátterét, szabályosságát az óvoda Szervezeti és Működési Szabályzata fogalmazza meg. A csoportok szervezési módját a nevelőtestület határozza meg. Három csoportot működtetünk. Napirendünket és heti-rendünket nevelési programunk Tanulás című fejezetében foglaltuk meg.

Az óvoda 6³⁰-tól 16³⁰-ig tart nyitva.

A nevelési év az óvodában szeptember 01.-től augusztus 31.-ig tart, ezért a nyári időszakban is lehetőséget adunk gyermekeinknek, hogy változatos tevékenységgel, szabadon élvezzék az óvodai életet.

Felhasznált irodalom:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Négy vándor – Helyi óvodai nevelési program (Baracs 1998.)
- Pereszlényi Éva – Porkolábné Balogh Katalin: Játék – Mozgás – Kommunikáció – Óvodai program (Alcius Bt Budapest 1996.)
- Néphagyományőrző Óvodai Program (Gödöllő 1998.)
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel – választható óvodai program (Szolnok 1997.)
- Deli Andrásné – Nagy Jenőné: Útmutató a nemzeti és etnikai kisebbségi óvodák helyi nevelési programjának elkészítéséhez (Budapest 1998.)
- Az óvodai nevelés programja (Országos Pedagógiai Intézet 1998.)
- A nemzeti, etnikai kisebbségi óvodai nevelés irányelve
- Forrai Katalin: Ének az óvodában (Budapest Editio Musica 1974.)
- Dr. Tótszőllősné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában (Budapest FER-CO Kft.1994.)

8. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

1.A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2020. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.
2. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
3. **Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre – azaz 2020. szeptember 1. napjától 2028. augusztus 31. napjáig – szól.**

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2020-2021. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

3.A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselői útján a nevelőtestületnek javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a Szülői munkaközösség véleményét.
4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

4.A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.nakovich.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;

8. A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját az **óvoda Szülői munkaközössége** a 2021.-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját az **iskola Szülői munkaközössége** a 2021.-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját az **alsós és felsős munkaközösség** 2021..... napján tartott ülésén véleményezte.

.....

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját az **iskola nevelőtestülete** 2021..... napján tartott ülésén véleményezte.

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját az **óvoda nevelőtestülete** 2021..... napján tartott ülésén véleményezte.

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programjával a **fenntartó, a Kópháza Horvát Nemzetiségi Önkormányzat** 2021..... napján tartott ülésén egyetértett, és azt elfogadásra javasolja.

.....

A Nakovich Mihály Általános Iskola pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Kópháza, 2021.....

.....

igazgató